

BELLPUIG

ARTÀ

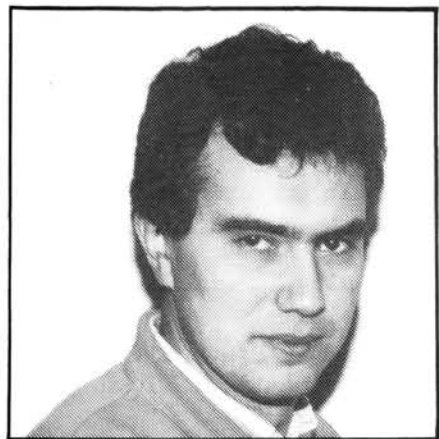
PRENSA
CORTINA

25 ABRIL 1992 Nº 454 - ANY XXXIII - REVISTA QUINZENAL (150 pts.)

L'art de cultivar bonsai

Aquests tres exemplars de bonsai que mostra la fotografia pertanyen a la col·lecció de Joan Pastor, un dels aficionats artanencs. N'hi ha d'altres, com ell. Alguns comencen a ser experts gràcies a l'intercanvi d'experiències dels membres de l'Associació Bonsai Llevant.

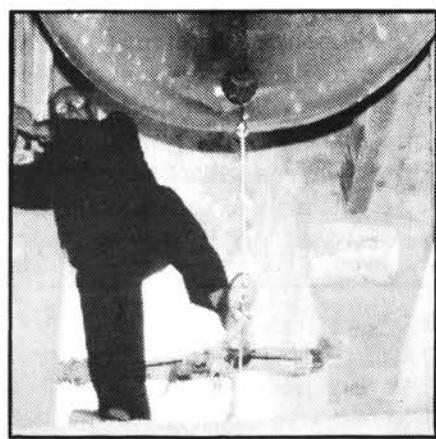
Sebastià Massanet Riera

Avui dia 25, a les 20 hores, inaugura l'exposició «Els arbres també caminen» a la Torre de Ses Puntes, a Manacor. Una visita que caldrà fer.

Mre Francesca Artigues

La judoka artanenca ha partit avui cap a Madrid per participar als Campionats d'Espanya Sèniors. Si guanyàs, aniria als Jocs Olímpics.

Jordi Jaume Massanet

El campaner parroquial amb prop de cinquanta anys d'experiència. Hem tornat tenir una conversa amb ell perquè ens explicàs els secrets del campanar.

La impunitat d'«Aumasa»

Les contínues queixes que el servei de transport escolar a càrrec de la companyia «Aumasa» ha suscitat des que començà a servir línies amb els col legis artanencs, siguin del nivell que siguin, han arribat a un punt en què les Associacions de Pares, o almanco una, han dit prou. Les direccions dels centres, tant de la Secció de F. P., que porta molts d'anys queixant-se de les arbitrarietats i mal servei, com del Col·legi Públic Na Caragol o del l'Institut Llorenç Garcías, inclouen en les seves memòries les deficiències del servei.

Ja no és que un autocar pateixi una avaria i deixi els al·lots a la carretera i que se cerquin per ells mateixos una solució, com va passar fa uns mesos amb alumnes que anaven a l'Institut. Es tracta ara dels fets de dia 8 d'abril reflectits breument a la passada edició. Un autobús s'avarïa i és substituït per un altre, que també s'avarïa, dues vegades. I no una avaria qualsevol, sinó quedar-se sense frens. L'anècdota de la mufada contra el cantó de Correus no és res devora l'esgarripança de pensar que si els nins haguessin partit l'avarïa s'hagués produït a quatre-cinc quilòmetres de la partida, avui lamentaríem una desgràcia sense precedents, d'aquestes que quan passen a qualsevol racó allunyat de l'Estat ocupen primeres pàgines de diaris i telenoticiaris i omplen els pares d'angoixa de pensar que els seus fills viatgen cada dia dos cops amb autocars antics, que ja no poden passar les revisions obligatòries, que

s'avarïen cada dos per tres, perquè des de l'empresa pensen que els autocars bons, que costen 30 milions de pessetes, «no són per transportar al·lots, sinó clients de paga» tal com va dir un xofer de la companyia. Com si estigués justificat exposar els alumnes (que paguen, vaja si paguen) a una catàstrofe del tot previsible si continua així el servei.

El Ministeri d'Educació i Ciència, que ha tengut informació exacta de tot el que ha passat, no s'ha pronunciat, i són ells els que cada mes paguen el servei a «Aumasa». ¿Deuen esperar, abans de prendre la decisió adequada, a sortir als noticiaris de tot el país? L'Associació de Pares de l'Institut reclama una entrevista per parlar del tema. El Consell Escolar del Centre ha sol·licitat, en base a un informe que documenta les deficiències i pressumptes irregularitats que s'han detectades, la rescissió del contracte i ha insistit en l'entrevista. La resposta de la Direcció Provincial ha estat, fins ara, donar allargues.

La Conselleria de Treball i Transports també ha tengut la informació sobre el tema, tant per part del Consell Escolar, com de la Policia Municipal d'Artà, com dels seus propis agents, que han aixecat actes de denúncia; però fins ara tampoc no ha adoptat mesures correctores.

Quina tranquil·litat!

Vegeu flash d'última hora a la pàgina 8.

Disculpes contínues

Els lectors hauran d'aprendre a perdonar-nos, ja que nosaltres no aconseguim d'evitar les errades. En el número passat s'hi incloïa (a la pàgina 16) un dibuix, magnífic com tots els seus, de Sebastià Massanet. El seu estil és ben conegut però teníem previst que sortís el seu nom al peu de l'estampa. I no va ser així.

Tampoc no va sortir el peu de foto de la pàgina 23 on s'advertia que la imatge corresponia a una reconstrucció del final de la història de Johny Supermarket ja que l'única fotografia, l'autèntica, del malaguanyat artista era la publicada en el número 452.

El torneig de tennis de què informàvem a la pàgina 37 acabava la inscripció, i no la començava, el 15 d'abril.

Ens acoïm a la tradicional benevolència del lector.

190
A. T. S.

Revista quinzenal

Num. 454 25 abril 1992

Redacció i administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà.

Tel. i FAX 83 50 33 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969

Imprimeix: Informacions Llevant S.A

Pas. Ferrocarril, 1 Tel. 550328 Manacor

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, S. Conesa, A. Esteva, J. Esteva, A. Genovard, S. Ginard, J. Morey, F. Munar, C. Obrador, A. Vives.

Col·laboració:

A. Artigues, M. Dalmau, M. Gelabert, P. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, A. Muñoz, A. Picazo, J. Sureda, B. Tous.

Administració: G. Bisquerra. Tfs. part. 836288. Feina 836296

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Una Associació agrupa els aficionats de la comarca

L'art de cuidar bonsai

Jaume Morey.- Cultivar bonsai és un entreteniment que a Artà és més estès del que molts poden pensar. La majoria dels qui ho practiquen estan afiliats a l'Associació Bonsai Llevant, que agrupa els pobles de la comarca i Alcúdia, amb seu a Ca S'Hereu, a Son Servera. Els dijous s'hi reu-neixen els afiliats i intercanvien experiències i informacions per a la millora d'aquest art que, segons ells, és més que una habilitat ja que entronca amb disciplines d'arrel budista.

Què és un bonsai?

El bonsai és un arbre petit, una miniatura d'arbre; però complet. No és un exemplar jove, sinó absolutament desenvolupat que gràcies a unes tècniques i a unes atencions molt especials, continuades i delicades, s'ha fet en unes dimensions molt reduïdes. Per a alguns bonsaiers es tracta d'obres d'art vivents, éssers vius moldejats. Si els suggereixes que l'arbre pateix,

ho neguen. El secret, diuen, és mantenir l'equilibri entre la rel, el brancatge, les fulles i la bellesa, sense deixar-lo créixer en altura. Fins a un metre i mig serà un bonsai, però aquests límits també varien en relació a l'altura que podria assolir l'exemplar si no se li aplicassin

intervenció. I això mantengut en el temps. L'autocontrol que això exigeix en el cuidador l'educa en l'equilibri interior. Podem dir que l'obtenció d'un arbre absolutament desenvolupat, però reduït en les seves dimensions, és el reflex d'aquest exercici interior d'autodisciplina".

Cada espècie és distinta i cada arbre parteix de manera diferent, com cada persona és un món i això és important si tenim en compte que, com hem apuntat abans, el bonsai reflecteix la persona que el fa. N'hi ha que no el consideren un autèntic bonsai fins que hagi arribat a molts d'anys, però

les tècniques del bonsai.

"La tècnica del bonsai", ens diu Jaume Ginard, Cremat, "és un sistema de meditació budista. La persona que cuida un bonsai és el primer a guardar una autodisciplina fèrria. Les operacions per moldejar i aconseguir que l'exemplar sigui un autèntic bonsai són, han de ser, extremadament precises, tant en el moment com en la

sempre es tracta de la proporció entre rel, tronc i rama, en dimensions reduïdes.

Tenir cura d'un bonsai

L'operació principal perquè l'exemplar agafi volum i no alçada és la de pinçar els ulls verticals perquè brosti cap als costats de forma que entre fulla i fulla l'espai sigui curt. L'objectiu seria fer-lo espès,

PREPARI'S PER A EUROPA
APRENGUIN IDIOMES, VOSTÉ I ELS SEUS
FILLS, PER AL SEU FUTUR DINS EUROPA.

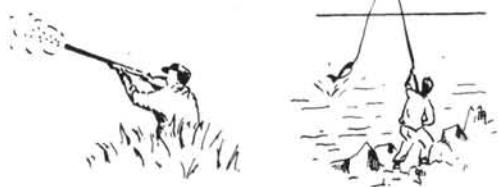
GERALD
IDIOMES
VINCENT

Pça. Conqueridor, 11 - ARTA. Tel. 83 50 14

APRENGUIN:

- Anglès - Alemany - Francès
- Italià - Castellà (per a estrangers)
- Cursos especials turisme i tècnics
- Cursos per a nins i joves

CAZA Y PESCA
CABRER

ESTANY CAN CABRER
4ª generació

gran surtit d'articles de fumador

més que no alt. Al tronc i a les branques se'ls apliquen també correctors de direcció: fils de ferro que el dirigeixen cap a una direcció o altra, sense estrènyer-lo, perquè de fet la limitació en la gruixa del tronc ve determinada per l'alimentació.

Al l'estiu cal regar un bonsai un cop o dos al dia, sempre amb mesura. Cal controlar-li la humitat ambiental, perquè l'escassa dimensió de la planta i del volum de la terra que la sustenta afavoreixen una eixugada ràpida. Amb un dia de sequedat pot ser suficient perquè el bonsai no sobrevisqui. I un excés d'humitat també li pot provocar, en un dia, la mort perquè les arrels se li podriran. Un bon drenatge és, per tant, el complement necessari per regar amb garanties.

"L'arbre no pateix", assegura en Jaume, "per una raó senzilla: perquè si patís, essent

tan fràgil, moriria". Cal mantenir l'equilibri. Si té massa rama, se n'hi ha de tallar. Si té massa arrel s'ha d'esperar el temps d'adormida de l'arbre per pentinar-li la cabellera de l'arrel i eliminar-ne un terç. L'arbre torna a treure arrels noves, per tant no pateix.

L'alimentació

La base alimentària del bonsai és l'adob orgànic, sempre n'ha de tenir. Se li sol aplicar, però, un complement químic, segons l'edat. De jove fòsfor, nitrogen i potasi, a dosis iguals. Quan ja es tracta només de mantenir, se li elimina gairebé de tot el nitrogen, aleshores el fòsfor i el potasi lignifiquen l'arbre i l'ajuden en la floració o la fructificació, i l'arbre es fa robust sense créixer en alçada. Les fulles normalment es redueixen per si mateixes, però hi ha tècniques complementàries

que passen per la defoliació: en tornar-ne treure ja són més petites. En canvi el fruit no se sol reduir.

L'origen

Els bonsai s'obtenen per tres vies. A partir d'un pinyol sembrat. Al l'any se li talla l'arrel pivotant amb la qual s'ancora al terreny. Al segon any el sembren en terra, com un arbre normal, i hi està un o dos anys més. L'arbre, normalment, branqueja molt bé. Després se'l transplanta a un cossioli d'assaig o a una palangana i ja entra en les atencions pròpies del bonsai.

Una segona forma és plantar-lod'estaca. Quan l'arbre descansa s'agafen deu o dotze estagues i se sembren en terra o en una palangana. A l'any, se les transplanta al cossioli d'assaig on s'hi estaran un altre any després del qual, i segons com hagin partit, se'ls aplicarà ja les atencions apropiades. Els d'estaca avancen uns dos anys en relació al de llavor.

Finalment, per transplanta-ment des del camp a un cossioli. Ells en diuen recuperació i asseguren que sempre ho fan, i així s'ha de fer, amb el permís del propietari. Si es tracta d'una espècie protegida, aleshores cal també el permís de la Conselleria.

Les atencions

Sempre s'han de vigilar, pel que s'ha dit de la humitat. Repassar si necessiten un pinsat, mirar les plagues, que els són molt perniciosos, atendre la

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

Carretera Santa Margarita, 57

Tel. 83 66 35

composició i preparació dels adobs, preparar terres i adob orgànic... això fins a finals de juny. Els mesos de juliol i agost l'arbre descansa, i a mitjan setembre se li torna donar adob fins que torni venir el període de descans.

L'Associació

L'Associació Bonsai Llevant engloba uns 60 o 70 socis de Son Servera, Cala Millor, Cala Bona, Son Carrió, Sant Llorenç, Manacor, Porto Cristo, Artà, Capdepera, Cala Ratjada i Alcúdia. A Petra i Sant Joan hi ha molta afició, però no hi ha afiliats. Els interessats poden contactar amb l'Associació a través del vocal local d'Artà, que és n'Andreu Forteza, Gallet, o directament telefonant a la societat, a la seva seu de Ca

S'Hereu, telèfons 567591 i 567403.

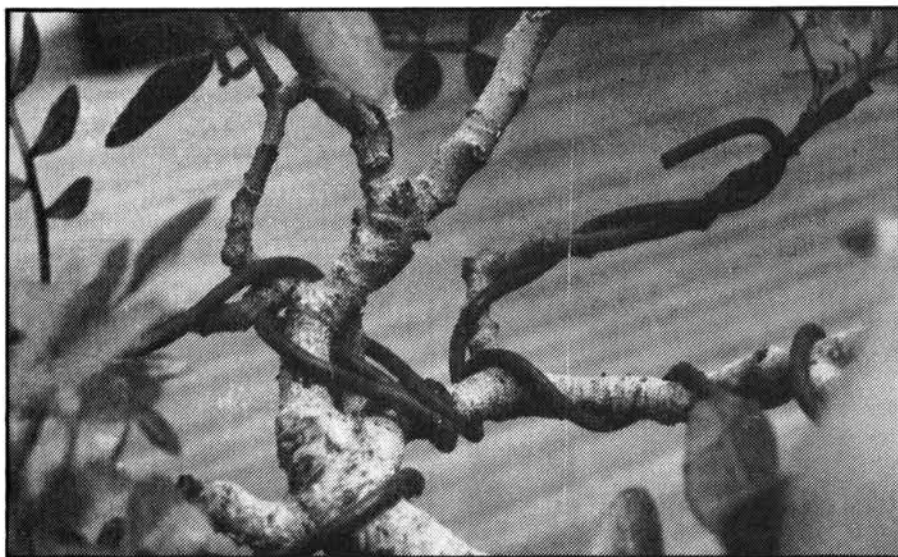
Cada dijous es reuneixen, tot i que no és obligatori, per intercanviar experiències. La quota anual és de 5.000 pessetes i inclou el curset d'iniciació.

En Joan Pastor, Jardí, és el delegat d'excursions. Cada diumenge s'organitzen excursions a la muntanya per conèixer els hàbitats naturals dels arbres i descobrir o localitzar exemplars i els terrenys i condicions d'emplaçament per després de recuperar-los poder-les reproduir. Durant dos mesos a l'any es poden recuperar exemplars en perill i intentar fer-los surar a base d'atencions especials i cures.

Per dedicar-se a aquesta activitat no cal més que tenir una mica d'afició per a les

plantes i saber-ne el funcionament. Tot plegat no és difícil. L'Associació fa contínuament cursets, tant d'iniciació com d'especialització en distintes habilitats i recursos.

Periòdicament s'organitzen exposicions als pobles on hi ha associats que solen reunir bastants de visitants. L'any passat, per les festes de Sant Salvador, en celebraren una en un dels locals de la Posada d'ets Olors que oferia unes condicions molt bones, requisit indispensable per treure els arbres del seu entorn habitual, ja que són tan fràgils que poc els basta per malmenar-los. Asseguren els bonsaiers, i això seria el perfecte reflex de la seva afició, que un bonsai pateix si se'l muda de lloc d'emplaçament.

Associació Bonsai Llevant Junta Directiva

President: Joan Rigo.
Secretari: Manuel Massanet.
Tresorer: Begonia Santiago.
Vocals:
Son Servera: Pere Mas.
Son Carrió: Jaume Sureda.
Cala Millor: Tomàs Fiol.
Artà: Andreu Forteza.
Capdepera: Lluís Nebot.
Sant Llorenç: Mateu Salas.
Alcúdia: Caterina Tomàs.
Manacor: Antoni Tauler.

Clínic Artà

CONSULTORI MEDIC

Dr. Enric Mas
Dr. Miquel Mestre

Carrer Ciutat, 39 Tel. 83 62 37
07570 - Artà

AMPLIA ELS SEUS SERVEIS

Diàriament de 9 a 13 h.: Medicina general, Cirurgia, Electrocardiografia, Dietètica, Reumatologia i Rehabilitació.

PRIVATS i A.S.I.S.A.

Cada dimarts servei de
GINECOLOGIA
a càrrec del Dr. Arturo Gil Bretones
(hores convingudes)

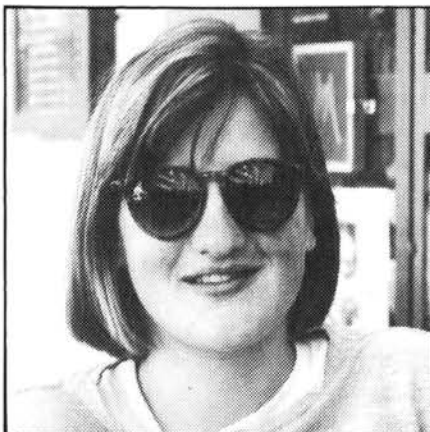
Cada dimecres servei de
PEDIATRIA
a càrrec dels Drs. MARCO LLITERES
(hores convingudes)

Participau d'aquesta afició a viatjar?

Guillem Artigues Llull

L'agència on treball ho fa bàsicament de cara al turista. Els mallorquins encara no estam al nivell dels europeus a causa dels preus, és més econòmic un vol de llarga distància des de qualsevol aeroport d'Europa que no des d'Espanya. Avui es poden trobar viatges per 70.000 pts que fa dos anys en valien prop de 200.000. El mallorquí n'ha après i s'adapta a les ofertes que hi ha. Els viatges a Santo Domingo, Cuba i a Tailàndia han desbancat els clàssics a Roma o a Canàries.

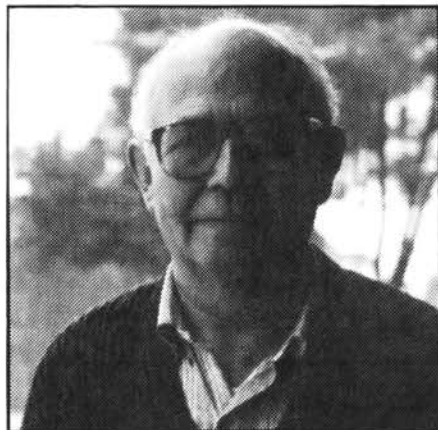
Margalida Gili González

Si pogués triar, sense dubte, Egipte o la India, sempre m'han agradat els llocs exòtics. Sempre hi vaig durant l'hivern, és quan puc trobar coses diferents a les d'aquí. Primer mir el pressupost de què puc disposar, i llavors em decidesc: cada persona té gusts diferents i per això m'agrada jutjar per mi mateixa. Sempre m'he sentit segura, la por es du dins cada un i el que menys t'esperes te pot passar aquí mateix. Si te conformes amb poques comoditats es pot viatjar amb pocs doblers.

Catalina Torres Rico

Quasi sempre viatjam en grup i solem aprofitar les ofertes de les agències, però llavors ens ho muntam pel nostre compte. Conèixer com viu altra gent i anar a llocs que surten de la rutinària visita turística, així com perdre-me per qualche racó, és el que més m'agrada dels viatges. Asia, i sobre tot la Xina i la India tenen un encant especial, són cultures tan diferents a la nostra que em criden molt l'atenció. Viatjar és avui per avui quasi una necessitat.

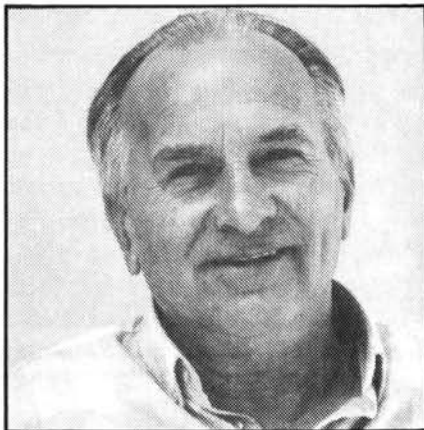
Antoni Ginard Cantó

Des del 1947 me dedic a muntar viatges i excursions, però fou a partir de 1965 quan vaig començar més seriosament, amb na Magdalena Nebot. Generalment som grups de 40 o 50 persones que pràcticament ja queden tancats d'un viatge per l'altre. Lourdes sempre ha tengut molta d'acceptació. Com a curiositat diré que des de fa 27 anys feim els viatges amb la mateixa guia. Del que férem a Hinojosa del Valle és del que guard més bon record, sobretot em va sorprendre, esperava trobar un poble més esmorteït.

Margalida Femenias Suñer

Unes vacances sense un viatge no tendrien massa sentit, has de poder deixar les feines de cada dia i canviar d'ambient. Quasi sempre he fet viatges programats, i mai hi anam sols, és la manera més econòmica de viatjar. He tengut oportunitat d'anar a Rússia i no em va fer massa ganes, allà on realment em fa il·lusió és a Eurodisney. Quan es pot viatjar millor és de jove, quan els fills són bons de deixar o quan ja no te necessiten. En ser de viatge disfrut molt, però el que més m'agrada és tornar.

Joan Ferragut Juan

Molts dels viatges del Club són amb l'INSERSO, i el que feim és contactar amb les agències de viatges. El lloc que més ens agrada és Torremolinos perquè les ofertes d'excursions són molt completes, però sols hi podem anar en grups de 10 o 15 persones. La gent és molt bona de decidir, quan ja n'hi ha un parell, estiren els altres. Sorpreses? en el viatge que férem a la província de Salta a Argentina anàrem a visitar uns familiars i a les dues de la matinada ens reberen amb una banda de música.

S'inaugura avui dia 25 a les 20 hores

«Els arbres també caminen», exposició de Sebastià Massanet

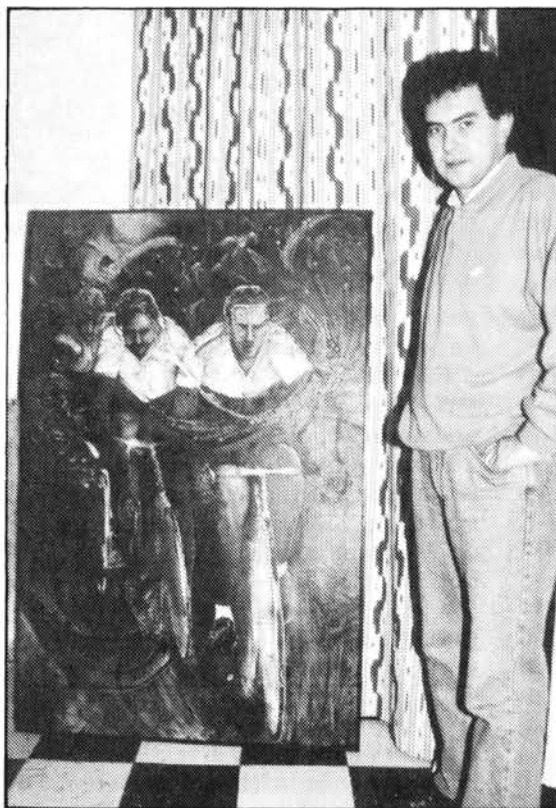
Jaume Morey.- Avui, dissabte dia 25 d'abril, a les 20 hores a la Torres de Ses Puntes (Manacor) està prevista la inauguració d'«Els arbres també caminen», l'exposició d'obres de Sebastià Massanet, l'artista artanenc que obri així la seva dedicació professional en exclusiva a l'art. Una vintena de teles formaran aquesta mostra patrocinada pel Consell Insular de Mallorca i l'Ajuntament de Manacor. En el magnífic programa que li han editat hi ha una presentació a càrrec de Josep Melià: «el resultat [de la seva obra] és inquietant, excita la imaginació de l'espectador, mou a curiositat, obre portes. En definitiva, interessa»

Les teles són gairebé totes de grans dimensions, tal com va manifestar l'artista que li agradava treballar i només inclouen pintures, entre les quals dues de les que més satisfan el propi autor: **L'Atlàntida** (1987) i **Vida vertical** (1990), obra, aquesta darrera, que mai no ha estat exhibida públicament però que va ser presentada als lectors de **Bellpuig** en fotografia.

Hem visitat Sebastià Massanet al seu estudi, encara l'antic, on retocava les obres. Hem comprovat que aquella tela que mostràvem en el número 450, del 22 de febrer, ja estava acabada tot i que ha experimentat certes modificacions, com podem comprovar a la fotografia adjunta.

En aquest estudi crida l'atenció la nombrosa presència d'objectes si no estranys, sí que heterogenis: un gabió buit, un petromax, una balancinet de nin, un canterano, una pastera, unes vidrieres (instal·lades ja al nou estudi encara no inaugurat), una cadira de barber, un mirall antic, un capçal de llit amb incrustacions, caixes, un got, un volant de Fiat

antic, un peu de ribella, una bomba manual d'aigua... objectes ben cuidats, amb aspecte de ser regularment netejats i que donen a l'estança com un aire emblemàtic, com si hi suràs una presència d'antigor capaç de suscitar idees sobre la perdurabilitat i la bellesa

dels objectes creats per l'home, com si l'artista hagués seleccionat i reunit tot allò que pot crear l'atmosfera, el baf amniòtic, en què la inspiració trobi recer.

En una porta hi pengen un cert nombre de postetes rectangulars amb inscripcions: «Crit en el silenci», «Pau», «Metes infinites», «Nured-

duna»... són títols de quadres, alguns ja fets, altres que reposen repenjats a les parets mentre es fan, a l'espera que la mà de l'artista hi torni abocar la reflexió, l'ocurrència de l'instant, aquest pas del temps que els madura. El títol l'acompanya des del bell començament. No sempre es manté fins al final, perquè l'obra evoluciona plantejant incògnites que demanen resolució i que poden derivar cap a resultats impensats.

Al costat, un equip reproductor de discs compactes. Elton John, Eric Clapton, Phil Collins, Kitaro... però ara sona «Flight feet & root hands», un tema d'Andreas Vollenweider del disc «White winds», un músic amb què darrerament sintonitza bé en Sebastià. Un altre disc del mateix autor, «Caverna mágica (...under the tree - in the cave...)» reposa al costat. És curiós que les caràtules s'adiguin amb algunes pintures d'en Sebastià: vents blancs, caverna màgica, sota els arbres... unes torres piramidals, rodones, que emergeixen, etèries, en un infinit, una cova amb múltiples espais esfèrics, concavos, uterins...

Confessa que la música l'inspira i fins i tot el guia. Sempre pinta amb música i qualche dia farà l'experiment de traduir les sensacions auditives a signes plàstics.

Avui, però, es mostra a la Torre de Ses Puntes. La il·lusió de començar supera la incògnita que se li obri després de la seva decisió de dedicar-se per complet a l'art. L'èxit mereix trobar en Sebastià i avui podria ser el dia indicat.

Campanya de
Normalització Lingüística

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Ada. Ferrocarril, 33 - Artà

Para avisos y preavisos: tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

SOR CATERINA MASSANET JAUME, NOCES D'OR DELS VOTS RELIGIOSOS

SEROG.

Fou a la ciutat d'Eivissa. Dia 29 del darrer març. Segons ha contat la premsa de les Illes Pitiüses, la celebració jubilar va ser solemne i popular. Vaja, allò que a Mallorca diríem "una festa de pinyol vermell". I és que els eivissencs volien demostrar el seu goig per aquests especials motius: a) els 50 anys de vida religiosa de Sor Caterina Massanet i Jaume; b) els 35 anys d'estada i fer bé dins Eivissa; c) l'estimen molt.

Ara bé; abans de res més, diguem als lectors del **Bellpuig** qui és aquesta paisana nostra.

Sor Catalina és coneguda pel malnom de **Pistola**. Va néixer a Can Regalat, de la possessió de **Sos Sanxos**. Al l'horaderebre el Batisme, li va fer de padrí de fonts el capellà Gabriel Massanet, artanenc.

Quan na Catalina tenia 21 anys, entrà a la Congregació de Germanes de la Caritat, de tanta solera dins la nostra vila.

Feta la primera professió (crec que ho diuen així les monges i els frares), va residir al Port de Manacor, Sant Joan i S'Horta de Sóller, pobles on deixà magnífics records. Després fou enviada a la ciutat d'Eivissa, on s'ha dedicat també a la ensenyament i als malalts. Ara fa 35 anys que hi és. Tothom la coneix. La gent l'estima. Sobretot, la joventut. Ho demostra la fotografia adjunta.

Monsenyor Manuel Ureña, Administrador Apostòlic de l'Església eivissenca i Bisbe d'Alcalá de Henares, va viatjar ben aposta des d'aquella ciutat de prop de Madrid, per tal de presidir les **NOCES D'OR** de la professió religiosa de Sor Catalina. L'homilia del Bisbe Ureña va demostrar que coneixia bé la nostra paisana i que

Sor Caterina va rebre una hermosa placa-record de la celebració dels 50 anys de vida religiosa. La gent l'estima. Sobretot, la gent jove, talment com demostra la fotografia.

valorava ferm els servicis que ella ha prestat al poble i a l'Església d'Eivissa.

A la cerimònia que comentam hi assistiren 42 parents de la **Monja de Can Pistola**. Havien partit d'Artà el dia abans. Foren: En Jaume Barrió i na Margalida Pistola, germans bons de l'homenatjada. Amb ells 40 nebots. Quins? Les germanes Joanaina i Francesca Pistola, Toni Coca, Joan Moliner, etc. etc. L'espai

de què disposam comanda. Ens sop molt de greu, però que ho compreguin, per favor, els altres 36 nebots.

Donam la més completa enhorabona a Sor Catalina, a la seva Congregació, a la llarga família **MASSANET-JAUME**, mentre **Bellpuig** desitja que la susdita religiosa arribi a les blanques altures de les **Noces de platí!**

«Aumasa»: flash d'última hora

Entre dijous i ahir divendres dia 24 s'havia de produir la rescissió del contracte entre la Direcció Provincial d'Educació i Ciència i la companyia «Aumasa» pel qual aquesta companyia realitza el servei de transport d'alumnes de REM de l'Institut Llorenç Garcías i d'EGB del Col·legi Públic Na Caragol.

Es resol d'aquesta manera la petició del Consell Escolar de l'Institut Llorenç Garcías que a causa de les múltiples deficiències observades i documentades en el servei n'havia demanat la suspensió que finalment s'ha produïda.

A partir de la represa de les activitats escolars després de les vacances de Setmana Santa, és a dir, dilluns dia 27, els alumnes amb transport subvencionat disposaran d'altres companyies per al servei.

ELECTRODOMESTÍCOS ALQUILER DE PELICULAS

FAX 83 52 70
TEL. 83 61 80

TELYCO
Telemática y Comunicación

GRUPO TELEFONICA

**FAX
TELEFONOS**

CÀNON D'AIGÜES

La Llei del Cànon de Sanejament d'Aigües fou aprovada pel Parlament de les Illes Balears el 27 de novembre de 1991. Fou publicada al BOCAIB el dia 24 de desembre del mateix any i s'establí la seva entrada en vigor des de l'1 de gener de 1992. Posteriorment va ésser reglamentada pel Decret 15/1992 del passat 27 de febrer i complementada per l'Ordre de la Conselleria d'Economia i Hisenda de 18 de març, també d'enguany.

Què és i per què serveix el Cànon de sanejament d'aigües?

El Cànon de l'aigua és un impost que grava l'abocament d'aigües residuals a tot el territori de les Illes Balears, i està creat per finançar les accions de política integral del cicle de l'aigua, dirigides a millorar-ne la qualitat actual i a pal·liar-ne l'escassetat.

La conservació i la millora d'aquest cicle hidrològic requereix que es comenci per la depuració de l'aigua consumida, tant per motius ecològics com pràctics, gràcies a la possibilitat de reutilització per a regadiu i altres usos, així com per a la millora, a la llarga, de les reserves subterrànies de què disposem.

Com calcular el que costa?

És molt senzill: mitjançant la suma de la quota variable i de la quota fixa.

La quota variable és de 24'50 ptes. per metre cúbic (m³) consumit i atén al principi que qui més contamina, més paga. Indirectament, fomenta l'estalvi d'aigua.

La quota fixa és una quantitat mínima que s'ha de pagar, hi hagi o no consum d'aigua. Amb ella es pretén que també paguin els residents temporals durant tot l'any i no només els mesos que ens visiten, ja que gaudeixen dels avantatges de les instal·lacions i del manteniment de les depuradores. Aquesta quota no és igual per a tots, sinó que té en compte la capacitat econòmica del contribuent.

Qui paga?

En principi tots els qui abocam aigua. Per saber la quantitat d'aigua que s'aboca, s'atén a la quantitat que es consum, ja sigui per estar connectats a una xarxa, per rebre-la per transport o per captació directa de la terra.

No pagaran, però, els abocaments agrícoles, ramaders i forestals o de serveis públics d'extinció d'incendis, com tampoc qui tiri aigua provinent de precipitacions pluvials recollides en aljubs o cisternes.

Paguen tots igual?

Tots estam obligats a pagar, però no a pagar el mateix. Per això, per una banda s'estableix una bonificació sobre la quota fixa del 75% als més desfavorits econòmicament i per l'altra, s'estableixen diferents tarifes. Per això ha de pagar més un hotel que un bar i aquest més que un habitatge. És més, com que no seria just que pagàs igual un gran hotel de cinc estrelles que un de petit d'una sola estrella, els hotels paguen la quota fixa en funció del nombre de places i de la seva categoria.

Els qui fan l'abocament des de sòl urbà que no tenguin depuradora o des de sòl no urbanitzable, només paguen la meitat del Cànon.

Paguen també els ciutadans d'aquells municipis que ja tinguin depuradora?

Sí, també ho paguen, però per igualar les diferents situacions preexistents, els Ajuntaments i els contribuents seran compensats per la Comunitat Autònoma pel valor actual de les instal·lacions, en funció de les despeses que s'hagueren produït a l'hora de la seva construcció.

Com es paga?

El Cànon es paga juntament amb el rebut de l'aigua. Per a les persones que la rebuin a través de subministradors, aquests ja hauran inclòs el concepte a la seva facturació. També han de pagar els qui captin l'aigua directament del sòl, a través d'una declaració a la Conselleria d'Economia i Hisenda.

On van els doblers del Cànon?

El Cànon és un tribut propi de la CAIB - vol dir que es destina íntegrament a les Balears - i, a més, totalment afectat, és a dir, la recaptació només és per finançar la política hidràulica, entesa d'una manera global: construcció i manteniment de depuradores, captació i conducció d'aigua, plantes potabilitzadores, etc.

Informació

Als ajuntaments i empreses subministradores trobareu exposat al públic tant la Llei com el Reglament abans citat, on, especialment, podeu consultar les diferents tarifes mensuals que s'apliquen per al pagament de la quota fixa, així com les especificacions per a les bonificacions i exempcions.

Per a més informació, adreçau-vos al Servei del Cànon de sanejament d'aigües (c/. Sant Sebastià, núm. 3, Palma) o als Serveis Territorials de Menorca (av. Menorca, 90, Maó) i d'Eivissa-Formentera (c/. Aragó, 102, Eivissa).

També podeu telefonar al 71 84 49 (línia directa).

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA D'ECONOMIA I HISENDA
Direcció General d'Hisenda

Mostra de Llibres infantils i juvenils

Organitzada pel Servei Municipal d'Orientació Educativa i la llibreria La Lluna de Paper tindrà lloc els propers dies 7 i 8 de maig la ja tradicional Mostra de Llibres Infantils i Juvenils que se sol organitzar al voltant del dia del llibre, 23 d'abril.

Enguany, però, aquesta mostra s'ha vist postposada per facilitar la visita dels escolars perquè el dia del llibre ha coincidit amb les vacances escolars de Pasqua.

La Mostra tindrà lloc a Na Batlessa i l'horari de visita serà els matins de 9 a 13 hores i els capvespres de 15 a 20 hores.

Paral·lelament, els escolars d'EGB tendran l'oportunitat de conèixer millor la Biblioteca Municipal ja que el SMOE i el bibliotecari han elaborat un material per facilitar el coneixement de la localització, distribució i funcionament de la Biblioteca. Amb aquesta feina es pretén aconseguir no tan sols una major, sinó sobretot una millor, utilització del servei.

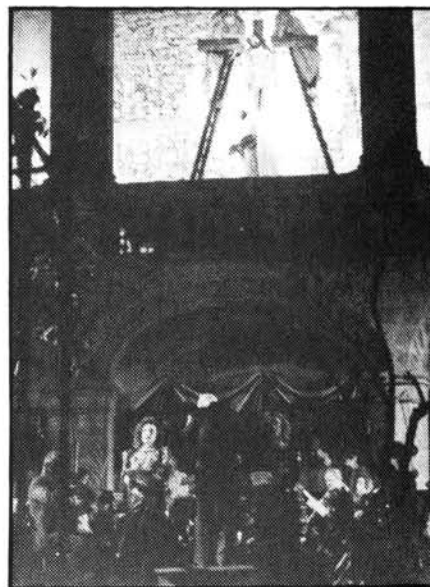
Establiment modificat

L'estany de Can Cabrer ha passat recentment a ser regentat per Pau Cabrer Mestre, que continua la saga familiar, ja en la quarta generació. L'establiment també ha estat sotmès a una remodelació per ser dedicat, a més d'estany, a tota classe d'articles per a la caça i la pesca.

Miquel Mestre i «La Passió»

Miquel Mestre Genovard ha participat, com a autor del text dels sis monòlegs, a l'obra «La Passió» escenificada a Manacor els dies 11 i 13 d'abril i que ha tengut un èxit extraordinari de públic i de crítica.

Aquesta representació aglutinava el treball de distints col·lectius a iniciativa de la Camerata Orquestra de Llevant, recentment constituïda com a associació cultural. Hi participaven, a més de l'esmentada orquestra, el grup teatral Capsigrany, en Miquel Mestre, Joan Riera Ferrari, la soprano Paula Rosselló, la mezzosoprano Eulàlia Salbanya, Rafel Nadal; les corals de S'Alzinar, Ars Antiqua, Cor de Crist Rei, Cor de Fartàritx i Coral de Sa Torre; les confraries de Setmana Santa de Manacor, associacions de veïns i un gran nombre de col·laboradors. En total més de 250 persones en l'escenificació feta en el Claustre de Sant Vicenç, dels Pares Dominics. Més de 2.000 persones assistiren a les representacions de les quals se'n va fer un muntatge gravat per un equip d'Antena3-

TV de Barcelona i que va ser emès en horari de desconexió el dissabte de Pasqua.

Els sis monòlegs foren confeigits per Miquel Mestre a partir dels texts bíblics i, sobretot, a partir del «King Jesus» de Robert Greaves i del Nou Testament anotat pel P. Mateos, benedictí de Montserrat. La lectura que en Miquel en va fer és fonamentalment política, centrada en la llibertat de Palestina tot i que la profunditat i misteri de la personalitat de Jesucrist plana en el conjunt.

Exposició de bonsai

L'Associació Bonsai Llevant anuncia una exposició d'exemplars per al propers dies 6, 7, 8, 9 i 10 de maig a Son Carrió, al corral de Ca Ses Monges, en la qual hi participaran aficionats artanencs. Podrà ser visitada cada hora-baixa i el dissabte i el diumenge també el matí. Pot ser una bona ocasió per entrar en contacte amb aquesta activitat de la qual en aquesta edició donam complida informació. La delegació local informa que està previst celebrar-ne també una per Sant Salvador.

C/ Binicanel·la, 12 Tel. 58 5515/52 CALA MILLOR
Ctra. Cala Agulla, 19 Tel. 56 40 17 CALA RATJADA

Telèx 69565 VGOR E

G.AT. 820

SEVILLA - EXPO'92

Avión ida y vuelta y servicios en tierra	19.900 pts.
Excursión de un día o fin de semana sólo avión	22.500 pts.
Excursión de un día + entrada + traslados	26.900 pts.
Avión + hotel 1 noche + traslados	31.400 pts.

CIRCUITOS NACIONALES

Ronda andaluza (8 días)	44.500 pts.
Andalucía costera (8 días)	35.600 pts.
Principado Asturias y cornisa cantábrica (10 días)	54.750 pts.
Galicia y norte de Portugal (9 días)	46.200 pts.
Valle Arán. Lourdes. Andorra (8 días)	35.300 pts.

OFERTAS LARGAS DISTANCIAS

Brasil desde 75.900 pts.

ERMITA'92

"Passa l'antorxa de la fe"
és el tema de fons de la pujada a l'ermita del pròxim 1 de maig.

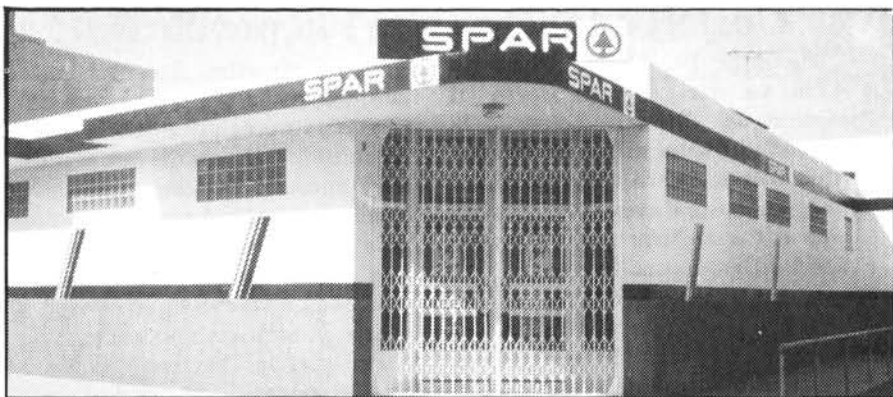
La sortida dels infants que aniran a acampar-hi el dijous capvespre serà a les 17'15 de la casa d'Exercicis.

Dia 1 la pujada a peu serà a les 9 des de la plaça.

Els responsables d'aquesta pujada demanen que tots facem un esforç per pujar a peu i que només els veritablement impossibilitats ho facin encotxe.

A les 12 hi haurà la Missa i el capvespre hi haurà animació per a infants i adults a l'explanada.

Pares i infants de la catequesi i tots estau convidats a passar junts aquesta jornada.

Nou supermercat.- El passat dijous dia 2 d'abril a les 9 del matí va obrir les portes al públic un nou local destinat a supermercat. Construït pel matrimoni Jaume Sansó i Maria Flaquer, està ubicat al carrer de Sos Monjos, 8 i la seva denominació és **SUPER SPAR ARTA**. Aquest matrimoni, juntament amb l'empresa Spar, han posat a disposició del públic aquest nou supermercat que sembla que tindrà una bona acollida per part del poble ja que està situat a un barri on no hi ha tendes d'aquest tipus.

El local està ben condicionat, té tota classe de productes alimentaris, bon servei i un detall que a Artà no està vist: els dissabtes a l'horabaixa restarà obert al públic per donar més facilitats als clients.

Enhorabona i sort al nou negoci.

(Retirat de l'edició anterior per excés d'original)

C/. CIUTAT, 2 - ARTA Tel. 83 60 88

TORRES

**FOTOGRAFIA I VIDEO
INDUSTRIAL, PUBLICITARI,
REPORTATJES ...**

**NOU SERVEI DE REVELAT
D'AFICIONAT**

- **MAXIMA QUALITAT GARANTITZADA**
- **T'ABONAM LES FOTOGRAFIES**
- QUE NO T'AGRADIN (maxim 25% del revelat)**

1 Hr.
servei urgent

CENTRE FUJI

Costa i Llobera, una via perillosa

En data 14 d'abril el Batle d'Artà va dirigir una carta al President del Govern Balear a la recerca d'una solució que neutralitzi l'extraordinari perill que representa per als vianants l'avenguda Costa i Llobera. Reproduïm a continuació el text de l'esmentada carta.

"Molt Honorable Senyor:

"El passat 27 de Març va morir atropellat en el tram de la carretera Palma - Cala Rajada que travessa el nostre Poble en Toni Amer, deixant orfes de pare i mare a 5 fills. Amb aquest, d'ençà que jo som batle, són ja 5 les morts que s'han produït en aquesta carretera, sempre motivats per atropellaments de peatons arrollats per un cotxe. Ara ja començ a tremolar pensant quan serà el pròxim, ¿aquesta setmana?, ¿el mes que ve?, ¿d'aquí a mig any? Qüestió de temps, sens dubte... si no hi posam remei ben aviat. I d'això es tracta, Senyor President, de posar-hi remei. I podem posar-ne perquè en té. El que no podem fer és seguir donant voltes a l'assumpte com si fos una cosa que per ella mateixa es pogués solucionar. El fet és que cada cop passen més cotxes, que cada cop passen a més velocitat i que fins i tot per una persona jove amb totes les facultats ja es fa difícil travessar la carretera a certes hores, i no en parlem quan es tracta de nins o persones majors.

"La solució ja l'hem sol·licitada

diverses vegades, fins i tot amb un acord aprovat per unanimitat en un plenari, i no és altra que la d'instal·lar semàfors d'aquells que s'activen a instàncies dels peatons que han de creuar. ¿Que això serà una molèstia pels conductors?, ¿que es perdran dos minuts més per travessar el poble? Si això evita que hi hagi més morts, si amb això aconseguim que els veïnats dels barris de Na Pati i de Sa Pista puguin deixar de banda la contínua angoixa d'haver de pensar si el seu fill o el seu padrí han pogut travessar la carretera, si amb això podem evitar que el simple fet d'anar a l'escola o a comprar o a prendre un cafè deixi d'esser una arriscada aventura, val ben bé la pena.

"I com que pens que la instal·lació d'aquests semàfors és una qüestió de pura i simple voluntat política del Govern que vostè presideix, sense apel·lar a més tecnicismes ni justificacions innecessàries li deman, en nom de tot el poble d'Artà, que intercedesqui davant la Conselleria d'Obres Públiques perquè la instal·lació dels semàfors sol·licitats es faci amb la major celeritat possible.

"Esperant que tindrà en compte aquesta justa aspiració dels artanencs, aprofita per a saludar-lo en nom de tot el consistori i del poble que representam,

"El Batle,

"Miquel Pastor Tous.

Donants de Sang

El dia 29 de març va tenir lloc a Son Servera la Trobada Comarcal de la Federació Balear de Donants de Sang, que va ser presidida pel Director General de Sanitat, don Bartomeu Cabrer, i el President de la Federació, don Víctor Gistau.

La concurrència va ser molta i després de la missa es va procedir al lliurament de medalles. D'Artà n'obtingueren 7 persones:

Per deu donacions:

- Maria Artigues Fuster.
- Apol·lònia Mas Costa.

- Antònia Servera Rosselló.
- Bàrbara Sureda Estèla.
- Per vint-i-cinc donacions:
- Angela Bernat Carrió.
- Catalina Llaneras Brunet.
- Isabel Mas Ferriol.

Al final es va servir un refresc a la plaça. La Televisió local de Son Servera va filmar la Trobada.

El dimarts dia 7 i el dimecres dia 8 una unitat del Banc de Sang, de la Federació de Balears de Donants de Sang, es va desplaçar a Artà on s'hi feren extraccions amb una notable assistència de públic.

Nou anagrama per a Na Batlessa

La Casa de Cultura de Na Batlessa estrena anagrama. El símbol que acompanya aquesta notícia és original del pintor artanenc Sebastià Massanet, col·laborador assidu de Bellpuig. La creació d'aquest anagrama, segons paraules del regidor de cultura del nostre Ajuntament, "respon a la intenció de crear una imatge identificativa del casal de Na Batlessa, malgrat el motiu no sigui molt realista. A partir d'ara, tots els actes i activitats culturals que es realitzin a Na Batlessa s'anunciaran acompanyats d'aquest nou símbol". L'anagrama combina els mateixos colors que el de l'Ajuntament, el blau i el carabassa.

Pregó de Setmana Santa 1991

El diumenge del Ram, dia 12 d'abril, la Confraria de S'Endavallament va presentar l'edició del Pregó de Setmana Santa pronunciat l'any anterior per Miquel Mestre Genovard. L'edició, que fa el número 20 de la col·lecció, conté a la portada una fotografia de Bartomeu Amorós, un pròleg de Gaspar Caballero i, finalment, el text del pregó llegit el 24 de març del 1991. Com de costum l'ha patrocinat l'Ajuntament d'Artà i s'ha editat a la impremta "la Actividad".

CARPINTERIA SANCCHO

CARPINTERIA EN GENERAL Y MUEBLES DE COCINA

C/ Ciutat, 63
Tfno. 83.55.83.
ARTA

Col legi Sant Salvador, viatge d'estudis

Quina tranquil·litat! Hem tornat del viatge i tot ha anat bé. Beníssim, podríem dir. En farem una petita crònica.

El primer dia visitarem el Parc Nacional d'Aigües Tortes i el trobarem tot nevats i així tinguérem l'oportunitat de jugar, a voler, amb la neu.

Anàrem a dormir a Viella, i quina sorpresa tinguérem l'endemà! Ben nevats! Pujàrem a Baqueira i els alumnes es divertiren jugant amb uns trineus. Fins i tot els mestres els provaren.

Anant cap a Andorra fruïrem del paisatge del Port de la Bonaigua que estava blanc com la llet, com la nata, com el brossat...

Una vegada a Andorra dedicàrem el primer matí per anar a comprar, això que tant agrada als al·lots. El capvespre nedàrem i després d'haver sopat patinàrem sobre el gel i evidentment pegàrem moltes culades.

El grup a Montjuïc. A l'esquerra l'estadi olímpic. A la dreta, tapada pel cartell, la cúpula del Palau Sant Jordi.

L'endemà tornarem a comprar i després d'haver dinat sortirem cap a Barcelona on passarem la resta dels dies.

Anàrem al teatre i al cinema. Vèrem un partit de futbol: Espanol-Spórting. Visitarem el Museu de la Ciència, el zoo, les impressionants instal·lacions olímpiques, la Sagrada Família

i el Parc Güell. I, com podeu endevinar, passarem un divertit capvespre al parc d'atraccions del Tibidabo.

Han estat set dies de no estar maiaturats, sempre hi havia alguna cosa per fer, per veure i, per suposat, set vespres de dormir poc; però set dies de passar-ho bé.

M. L.

Institut: Mòdul d'Administratiu

Per al curs 1992-93 a l'Institut Llorenç Garcías s'hi introdueix el nou ensenyament secundari. Concretament el tercer curs d'Ensenyament Secundari Obligatori (E.S.O.), el primer curs del nou Batxillerat i un primer Mòdul-2. El tercer d'ESO el cursen els alumnes que hauran acabat enguany EGB. Els altres dos nivells formen part, ja, de l'Ensenyament Secundari No Obligatori i el cursaran els alumnes que hagin superat el segon curs de REM actual i que tendran, com a mínim 16 anys. Els que prefereixin seguir el camí dels estudis universitaris disposaran de dos batxillerats: un de Ciències i un d'Humanitats i Ciències Socials, possibilitats ja confirmades. Els que prefereixin optar per estudis pro-

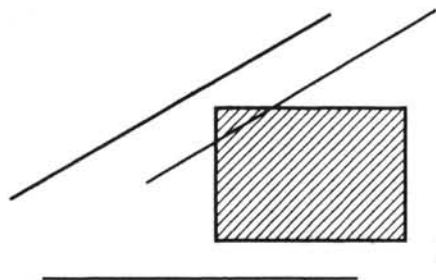
fessionals podran cursar el Mòdul-2 d'Administratiu que aquests dies ha estat confirmat. La novetat d'aquest mòdul consisteix en la instal·lació d'una xarxa informàtica sobre la qual s'hi faran totes les pràctiques. Les antigues màquines d'escriure quedaran fora d'ús empeses per la modernització de la gestió.

Asfaltada general

A la fi han començat les tasques d'asfaltar els clots de la vila. El passat dimecres la brigada municipal, amb l'ajuda d'un nou cilindre, inicià el tapament de tots quants de clots i síquies hi ha pels nostres carrers. Enguany, les partides econòmiques destinades a aquests afers són de 3 milions per als carrers i 4 milions per a les camades i camins municipals, amb la qual cosa

s'espera poder millorar al màxim tots els que actualment estan en males condicions, que no són pocs.

D'altra banda, i pel que fa a la Colònia de Sant Pere, s'està gestionant amb l'empresa que duu a terme les obres d'abastiment d'aigües que abans de l'estiu tots els carrers que s'han aixecat per tal de passar-hi la canonada siguin proveïts d'una capa asfàltica provisional a fi d'evitar la pols i les molèsties que aquest tipus d'obres provoquen.

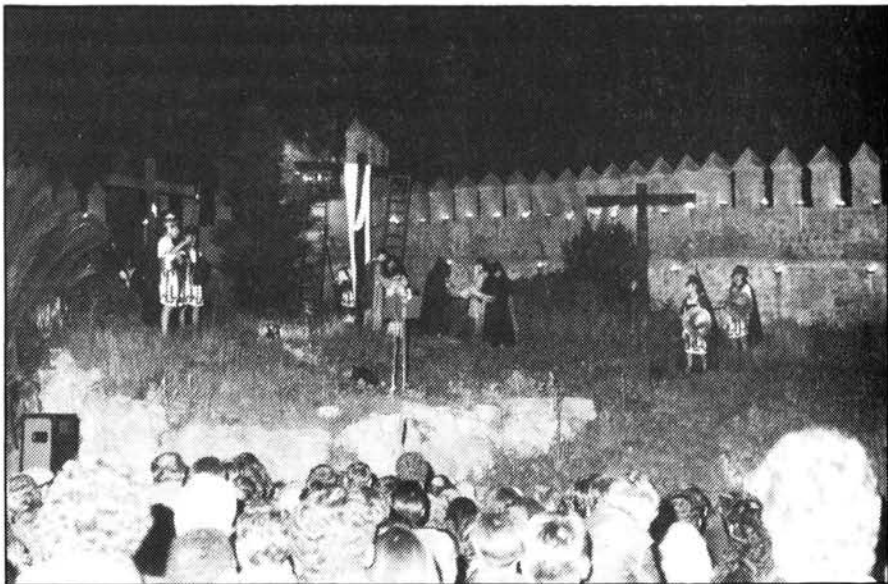
Passaren les festes de Pasqua

Un any més han passat les festes de la Setmana Santa a Artà.

Com sempre, la Setmana Santa artanenca està dividida en dues classes de celebracions i actes que ens fan recordar la Passió de Jesús. Una, de celebracions totalment litúrgiques i molt participades pels que duen la curolla d'anomenar-se creients. Els altres actes tenen un caire més bé religiós-popular i d'espectacle.

Així que aquest comentari també el dividirem amb les dues parts esmentades. Primerament, i tal com es va desenvolupar el programa establert, començarem pels actes purament populars.

El dia del Ram, com ja és

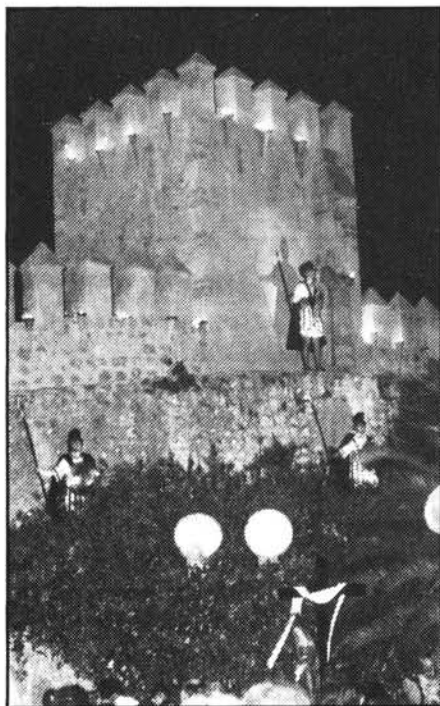
costum de fa molt anys, es va fer l'acte del pregó a Sant Salvador. Enguany aquesta espècie d'anunci de festes el va fer un home que no era natural de la nostra vila, ja que viu a La Laguna (Tenerife), però sí que les seves arrels són ben artanenques. El seu nom és Jaume de Blanes Izquierdo i descendeix de la família dels "Cafès". El pregó, molt ben preparat i ple d'uns sentiments religiosos i també populars, va ser del gust dels que tengueren la sort de poder-lo escoltar, o més ben dit sentir i entendre, ja que molta gent, a causa del lloc on seia i a la dificultat d'entendre el parlar del pregoner (ho va fer en el nostre idioma, malgrat ell parli el castellà, motiu pel que moltes paraules fossin un poc difícils de captar).

Abans del pregó, el nostre Orfeó ens va deleitar amb un

curtet però ben interpretat concert. El primer acte de la Setmana Santa acabà amb una digna i participada celebració eucarística.

El segon acte no es va poder realitzar per les inclemències del temps, ja que tot l'horabaixa i part del vespre feia brusca i fred, dificultant l'escenificació de l'Auto Sacramental al convent. Es va fer l'intent de preparar-ho però va ser del tot impossible fer realitat un acte que per la seva grandiositat du molta feina i despeses. Tampoc no es va celebrar la processó. Un altre any serà si el temps ho permet.

El tercer acte, el més espectacular dels tres anunciats, sí que es pogué realitzar. El temps ja estava calmat, i l'Endavallament es va realitzar en un clima de silenci i atenció per part de la gran multitud que

ZONA RESIDENCIAL BETLEM

VENDO: Supermercado equipado, varios locales comerciales y vivienda sobre solar de 1.350 m2.

**TODO O POR SEPARADO
PRECIO SEGUN CONDICIONES**

Teléfono 54 79 28 Horario de comercio

aquest vespre omple totalment el recinte emmurallat de Sant Salvador, entre gent del poble, també de veïnats i no en parlem d'estrangers.

Aquests compareixen a centenars de molts indrets en què passen les vacances de Pasqua i aprofiten per visitar-nos aquest vespre per veure aquest acte tan espectacular. Acabat l'acte de l'Endavallament de la Creu, es va fer la davallada en processó per la carretera. Enguany es notà a faltar la il·luminació que cada any es posava per les bandes i que donava un cert encant a les confraries i els passos de la processó. Enguany, i per aquesta falta de la instal·lació, que esperam no falti el propers anys, semblava una davallada un poc fantasmal. Així i tot, l'arribada a l'Església i l'enterrament del Crist al sepulcre i la posterior adoració, foren massius per part de la gent que acompanyà els penitents. Un detall que tampoc no hi va ser: el cant de les "saetas". No volem dir que hi fessin falta, ja que és un costum de fa pocs anys i no té res a veure amb les nostres tradicions mallorquines.

I passem als actes religiosos-litúrgics d'aquesta Setmana Santa. Començarem el dimarts amb la celebració de la penitència, acte on la gent hi va assistir amb ganes, respecte, ordre i recolliment, desitjosa d'esser perdonats, almanco molts "una volta a l'any", com ensenyava fa temps la doctrina cristiana.

Després vingueren les celebracions del Dijous i

Divendres Sant. La primera, tal volta també pel mal temps, no va ser de molta gent, però sí participada per tothom. El vespre, a la vetla tampoc el temps manco no convidava, així i tot foren un bon grupet que no volgueren deixar aquesta pregària davant el Monument.

El Divendres la celebració de la mort del Senyor sí que va ser assistida per molta gent, i no en parlem de la Vigília Pascual del dissabte. A més del que hi eren de costum s'hi afegiren molts altres ja que es varen batiar tres infants, que reberen el baptisme amb l'aigua que es va beneir en aquest acte. Fou una celebració molt viscuda per tothom. Al final, i ja devers mitja nit, la festa va acabar com cada any, a la casa d'exercicis on hi va haver les típiques panadetes, ensaïmades i begudes que, preparades per la Parròquia i qualche cosa que hi afegeixen les famílies del nous batiats,

feren que anàssim a jgeure panxa plena.

I arribarem al matí del dia de Pasqua. La processó de l'Encontre de cada any agafa més força i és més participada per la gent. A més sembla un acte més alegre i, si sempre meteu la frase, com un poc informal, sense llevar cap mèrit a tal processó, al·l'inrevés, sembla que no hi falta afegir-hi res, sinó solsament el seguiment massiu dels espectadors units en processó cap a l'Església, on enguany va quedar de gom a gom i la celebració resultà molt viscuda, participada i alegre. Tothom es desitjava el molts anys felicitant-se uns als altres.

Així que llevat del mal temps, i alguns detalls que el proper any es poden subsanar amb molta facilitat, podem dir que la Setmana Santa a Artà ha estat viscuda i participada.

G. B.

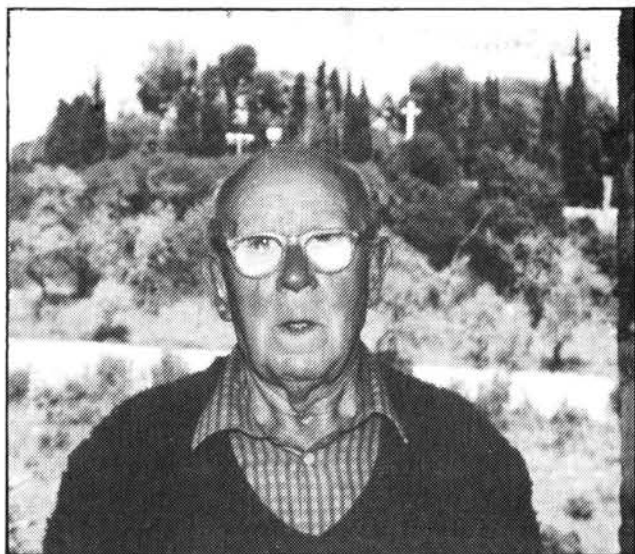
TODO EN PINTURA Y PUBLICIDAD

- * PINTURA EN GENERAL
- * ROTULACION DE VEHICULOS, FACHADAS, ETC.
- * LETREROS LUMINOSOS

Artà Tel. 83 51 03 (Contestador automático)

A punt de complir 46 anys com a campaner Jordi Jaume Massanet, campaner de la vila

M. S.- En temps primer el ritme de la vida del poble i la ruralia mallorquina anava estretament vinculat al compàs que marcaven les batallades resplendents de les campanes. A tota hora podien sentir tocar, sovint era per motius distints però sempre coneguts i ben interpretats per tots. A Artà, entre les campanes i els vilatans també existia un llenguatge ben particular. En Jordi Jaume Massanet, àlies Pistola, ho sap ben bé, això. No de bades són més de 45 anys que fa que se'n cuida de tocar les campanes de la nostra parròquia, les úniques que encara escampen les seves vibracions per tota la vila i rodalies. Bellpuig ha volgut retre homenatge a aquest home amb aquest conversa tirada que, com veis a les fotos, tenguérem a dalt mateix del campanar. I és que, en pocs anys, la comunicació que s'establia entre el campanar i els feligresos ha minvat considerablement.

En Jordi al campanar

Bellpuig.- Així mateix, són molts d'anys, 46, de fer repicar campanes per aquí dalt...?

Jordi Jaume Massanet.- I ja n'hi ha, ja. Dia primer de maig els farà. T'assegur que li he pres ben bé la mida a l'escala de caragol que puja aquí dalt. I això que ara no es pot comparar amb el que era abans. Aleshores tot eren corredisses, un pujar i davallar continu...

B.- Es tocava molt més que ara?

JJM.- Ja ho crec. Quan no repicaves, ventaves o tocaves. Els motius eren més, i més diversos. Abans, un combregament o una extremaunció eren motius suficients per haver de tocar.

S'anunciaven «vespres» amb la campana grossa els diumenges i festes, mentre que els dies feiners ho feia amb la campana mitjancera o segona. En acabar els darrers dies tocàvem les «quaranta hores». Les onomàstiques dels sants més importants també eren tocades.

B.- I repicar, quanes repicava?

JJM.- Ui, per totes les festes majors, que abans eren més que no ara. Començàvem pels Reis i acabàvem per Cap d'Any: Sant Antoni, Sant Josep, el Diumenge del Ram, el Dijous Sant, el Diumenge de Pasqua, el dia de l'Ascensió, pel Corpus, per Sant Pere, Sant Jaume, Sant Salvador, per la Mare de Déu d'Agost, per la Puríssima, i abans de

matines... Pots ben creure que feien més renou que ara i era molt més solemne.

B.- I ara, quan es toca?

JJM.- A part de les tocases per anunciar les misses i el tocar de mort, que realment consisteix en ventar les campanes perquè el batall toqui lliurement, repicam una setmana abans de Sant Antoni, una abans de Sant Salvador, el Dijous Sant, el Dissabte de Glòria, el Diumenge de Pasqua, pel Corpus, per la Puríssima i abans de matines.

B.- I de l'art de tocar les campanes, qui vos n'ensenyà?

JJM.- Jo en vaig aprendre d'en Joan, s'escolà. Me'n vaig començar a desfer aviat i ell deixà de fer-ho per dedicar-se

CARPINSA
Carpinteria en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

Tel. 83 54 78
C/. Fray Junipero Serra, 7

ARTÀ

Jardineria, Disseny,
Manteniment i
Venda de Plantes

Joan Llabata Morey

Plaça Conqueridor, 8
Tel. 83 52 44

07570 Artà
(Mallorca)

exclusivament a servir les misses. Em sembla que ell n'aprenqué de l'amo en Tomeu Ginard, Violí.

B.- Tenc entès que el tocar de mort tenia diverses modalitats.

JJM.- És cert. Abans hi havia quatre castes de funerals. De primera a quarta categoria. Com més categoria, més vegades tocàvem abans del funeral, i a més tocàvem les campanes més grosses. A l'hora de tocar, si es feia tot seguit, volia dir que el difunt era una dona, i si es feia un interval a mitjan tocada, es tractava d'un home.

B.- Amb tants d'anys per l'església, haureu vist passar molts de rectors...

JJM.- Amb el temps que fa que hi som, he estat a les ordres de cinc: don Llorenç Lliteras, don Mateu Galmés, don Joan Servera, en Rafel Umbert i en Francesc Munar. També han canviat molt els rectors. Pensa que de tot d'una vaig arribar a veure fins a catorze capellans fixes a la parròquia, i ara només en tenim dos.

B.- I a l'hora de tocar les campanes, que n'hi havia cap d'especial?

JJM.- Jo em vaig avenir amb tots molt bé, però me'n record que don Llorenç Lliteras volia estar al corrent de tot abans de tocar, no ho podia fer sense que ell en sabés el motiu.

B.- I les campanes, que tenen nom?

JJM.- Cap d'especial, que jo sàpiga. La grossa, que pesa vint-i-dos quintars i a la que alguns

anomenen n'Aloi i no sé per què, la mitjancera, la petita i el dinglo, que s'empra per repicar. A part, també hi ha la del rellotge del qual me n'encarrec jo...

B.- Campanes tan pesades i tants d'escalons per arribar-hi, no comença a ser feixuc amb seixanta-sis anys a punt de fer?

JJM.- És espantós. Mentre la salut m'ho permeti em don ben bé amb coratge per seguir-ho fent.

B.- I de seguir portant el Crist de Can Raspall a la processó del Dijous Sant?

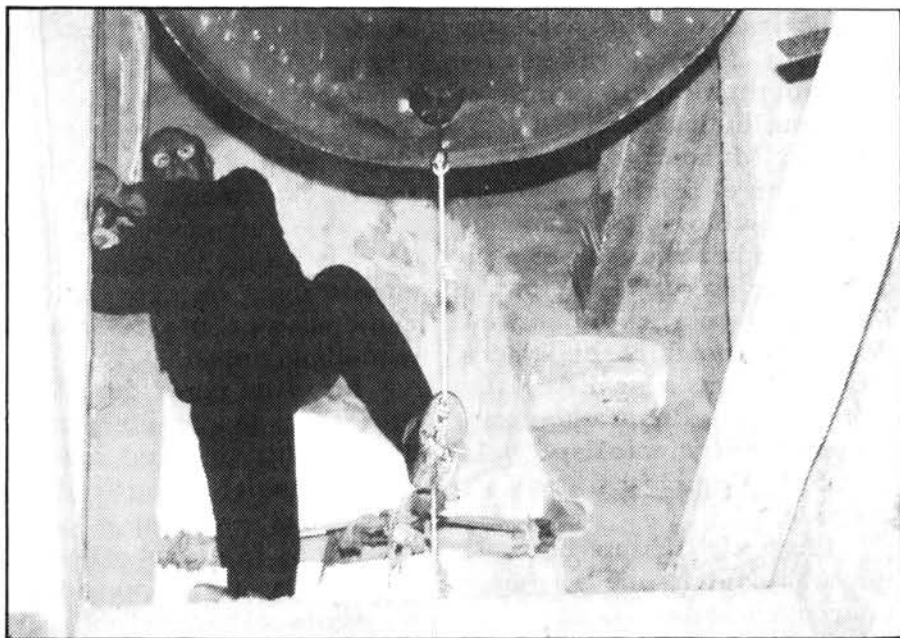
JJM.- També, ja ho crec. Enguany ha fet quaranta-cinc anys que surt i la intenció és continuar.

B.- I després d'en Jordi, qui les tocarà, les campanes?

JJM.- Això jo no ho sé.

Segurament posaran un «campaner» elèctric, com ja han fet a la majoria dels pobles. És més pràctic pitjar un botó que estirar cordes o pujar a dalt del campanar.

Certament, però, un que el veu moure's per dalt del campanar i engronsar les campanes amb la vitalitat amb què ho fa, no el preocuparia gaire la qüestió de cercar substitut al campaner actual. Com ara, si en Jordi pot, sentirem repicar com sempre s'ha fet, com ell fa quaranta-cinc anys que repica. Dia primer de maig complirà seixanta-sis anys, i en farà quaranta-sis que és campaner, i això ben bé val una repicada. Molts d'anys.

En posició de repicar

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

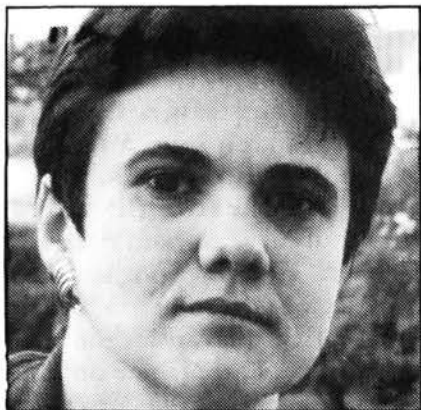
Cada dimecres, panades
Cada divendres, robíols

Despatx central; Rafel Blanes, 51 - Artà - Telèfon: 83 61 72

Campanya de Prevenció de Càncer Ginecològic

Medicina preventiva, necessitat inqüestionable.

Una petita passa, però important.

Francesca Piris

La campanya de Prevenció del Càncer Ginecològic a l'Assistència Primària. Artà, 91 es va dur a terme a Artà perquè a més de ser una qüestió prevista dins el programa d'acció municipal, coincidia amb una indicació de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) en el sentit que aquest tipus de patologia és en un dels quals més benefici s'obté d'un diagnòstic precoç. I, de cara a fer-ne una estudi, les dimensions del grup social recomanades eren semblants a les d'Artà. La Conselleria no dubtà a suggerir-ho quan l'Associació Espanyola de Lluita Contra el Càncer ho proposà.

Entre els distints tipus de tumors uns dels que permeten una prevenció més eficaç serien, com hem dit, el de mama i el de

cèrvix (de coll uterí). Altres tipus de càncer ginecològic, com el tumor d'ovaris o certs tumors de matriu o úter, no són en la mateixa mesura detectables, ja que els primers símptomes són clínics. A partir d'això i de la possibilitat d'unificar els recursos de les distintes institucions, es plantejà la realització de la campanya amb un cost estimat de 17 milions de pessetes.

En base al cens de 1990, es va enviar informació sobre la campanya a totes les dones d'Artà d'entre 17 i 65 anys. En total, 1.729 dones censades en aquesta franja d'edat. Posteriorment se'ls va citar una a una per evitar aglomeracions. Les revisions es feien a l'hospital i eren a càrrec del personal sanitari (metges i infermeres) de medicina general, sense cap facultatiu especialista en ginecologia. Un dels objectius de la campanya era, precisament, comprovar si aquest tipus de prevenció el podien dur a terme personal de medicina general.

La visita consistia, primer de tot, en la complimentació d'un qüestionari per detectar el risc potencial a partir d'uns paràmetres prefixats. A continuació, es feia una exploració clínica dels pits i una presa d'una mostra de cèl·lules del coll uterí. A les dones majors de 50 anys

se'ls enviava sistemàticament a fer una mamografia a la Policlínica Miramar, de Palma, en compliment d'una de les recomanacions de la OMS. La mostra cel·lular era analitzada als laboratoris de la Conselleria de Sanitat.

Amb els resultats de totes les proves a la mà, els metges que intervenien en la campanya es reunien amb el coordinador i la citòloga per determinar si el resultat, revisats un a un, era normal o si calia una exploració ginecològica més profunda. En qualsevol cas, el resultat era comunicat a la interessada.

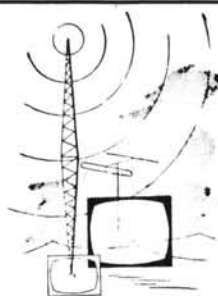
Se'n varen atendre 532, de dones, que suposa un 30'76% de les censades. D'aquestes, 354 varen ser qualificades com a de risc potencial en problemes de cèrvix, i 413 com a de risc potencial en problemes de mama. En principi hi havia dones que figuraven als dos índexs de risc, però s'ha de tenir en compte que un dels factors de risc era no haver-se fet mai cap revisió. Moltes d'elles, per tant, ja no se'ls pot incloure dins els índexs de risc perquè ja han passat revisió. Són 254 de cèrvix i 268 de mama.

De les observacions clíniques, derivades de l'exploració en ambulatori, es trobaren 51 lesions de cèrvix i 27 de mama.

Excavaciones SEBASTIAN SASTRE

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

Calle Gran Vía, 25

ARTÀ (Mallorca)

De les citologies, 148 presentaven qualche anormalitat, des de fongs o inflamacions, fins a 11 casos de lesions precanceroses, una de les quals estava ja en situació avançada. De les mamografies, 45 varen presentar qualche anormalitat, de les quals 3 eren sospitoses de malignitat i 4 tumors confirmades. Aquestes 5 persones detectades en fase avançada, a hores d'ara ja han estat intervingudes. La resta es troben en fase de tractament i totalment sota control.

De les dones que, havent rebut la comunicació i citació, no havien acudit a la visita, es va fer un sondeig sobre una mostra de 228 per determinar les causes d'aquesta no assistència. N'hi havia 32 (14%) que manifestaren que no es volien revisar. Aquest índex vendria a demostrar la conveniència d'intensificar i estendre l'educació sanitària perquè s'entenguin els beneficis que es deriven de les revisions. De les 196 dones restants, 46 estaven revisades per la sanitat pública (23'5%) i 150 (76'5%) per la sanitat privada. Aquests percentatges demostren que la medicina preventiva no està suficientment coberta per la sanitat pública.

L'assistència es considera globalment positiva ja que és un tipus de revisió fins ara no habitual, en la qual hi poden intervenir factors morals que poden frenar les dones, i que pot ser difícil de fer (cost, desplaçament...) si no es en condicions semblants a les de la campanya. Les que més han acudit a les visites han estat les dones d'edat més avançada, entre 50 i 60 anys. Això vol dir que el sector de dones joves, que hi assistiren en poca quantitat, tenen una altra mentalitat i ja acudeixen, per iniciativa pròpia, a revisions a la medicina privada o a centres de planificació familiar.

La campanya, programada escalonadament, es va haver d'interrompre perquè en un moment donat el centre de mamografies va quedar gairebé

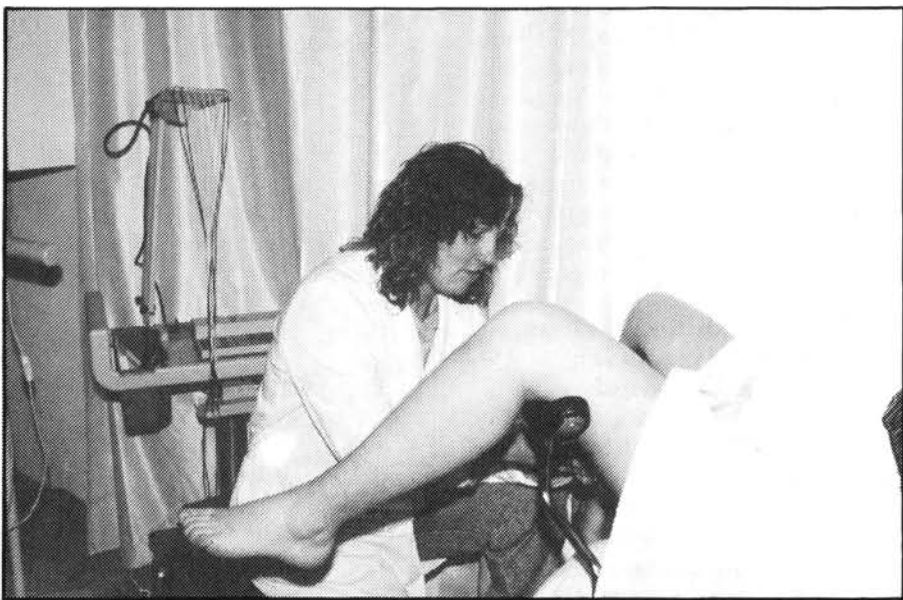
col lapsat. No hi va haver incidències negatives.

El fet d'haver descobert, i per tant haver pogut tractar a temps, aquests cinc casos que requerien tractament immediat per poder-ne evitar conseqüències irreversibles, justifica totalment la campanya. Sense ganes de dramatitzar, és clar que almanco en cinc casos el pronòstic, en ser detectada l'afecció, hauria estat molt més compromès.

La Campanya, els resultats

tament i obert a totes les dones d'Artà, permetrà assessorar i informar en aquestes qüestions les dones que ho demanin i permetrà fer el seguiment a totes les que, amb aquesta campanya, s'ha vist que tenien un factor de risc. A més l'INSALUD es farà càrrec de les citologies que siguin necessàries, en un servei que fins ara no era a l'abast de les dones.

Per altra part, totes les dades d'aquesta Campanya han estat processades informàticament

La campanya de prevenció del càncer ginecològic, realitzada a l'hospital, va donar uns resultats òptims.

de la qual ja hem dit que han estat satisfactoris, ha demostrat dues qüestions importants. Primera, que el personal de medicina general pot fer aquest tipus de diagnòstic. I segona, que la medicina preventiva no està coberta i que només pot ser-ho mitjançant la col·laboració entre les institucions: els cas d'Artà, en què Conselleria, Associació de Lluita Contra el Càncer i Ajuntament han unificat esforços, és clarament demostratiu. Esperem que no sigui un fet aïllat, sinó que sigui el fonament de partida perquè la prevenció sigui a l'abast de tothom.

De fet ja hi ha conseqüències positives: la creació d'un Centre d'Informació Ginecològica (CIG), a càrrec de l'Ajun-

per poder-ne obtenir un benefici estadístic.

Esperem que aquesta experiència (Campanya i CIG) sigui assumida totalment pels Centres de Salut amb la qual cosa la medicina preventiva faria una passa forta cap en avant.

Francesca Piris Vives

El dimecres dia 22, al saló d'actes de la Posada dels Olors varen ser presentats els resultats de la campanya en una conferència a càrrec del doctor Xavier Cortès que n'havia estat el coordinador. A l'acte hi assistiren més de cent persones. S'hi presentà també el Centre d'Informació Ginecològica, la notícia del qual va ser molt ben rebuda per les dones assistents.

Una de Sant Pere, dues d'enginy.

L'altre diassa en José Luis Coll (Col per als amics) deia que la Mare Naturala no era perfecta perquè no dotà els plàtans de cremallera.

Enginyosos de la paraula n'hi ha per tot arreu, però com Sant Pere i el seu homònim l'amo En Pere Gelabert Servera, de Son Garrover, estan més clars que els billets de quatre mil duros i els cotxes pagats un damunt l'altre. Veieu-ne dos exemples:

En el cel, el Bon Jesús veient Sant Pere amb un pam de llengua li preguntà:

-Pere, tu estàs cansat i parenta que fas es quissos, a què ve tal cosa?

-A què ve, deis, Mestre? Que ses rates ja mos han entrat dins es sagrari.

-Res, Pere, res, homo. Ve-te'n a Ciutat i compra una grossa de rateres en es carrer de Sa Ferreria.

Dit i fet, Sant Pere entrà a una drogueria i enflocà al propietari:

-Teniu "billestres" grosses?

-Que ho han de ser molt?, contestà el botiguer.

-Com més disforges millor, va respondre Sant Pere. El comerciant, cerca que cerca, no en trobava cap al gust del porter de Ca N'Amunt, perquè aquest les volia de grossària descomunal.

Mentres el pobre venedor traïlla de granat, un tramvia creuava la Porta de Sant Antoni tocant la campaneta. Quan Sant Pere la sentí digué:

-L'amo En Droguer, feis via que jo fris perquè he d'agafar es tramvia Des Pont D'Inca.

-Ho sent moltíssim. No el puc servir perquè jo no tenc balles tan grans.

Un any per les festes es feia l'acostumada capta de la Mare de Déu. El donat, l'amo En Gori Carrió, Confit, sac en la mà es presenta a Son Garrover.

-Ave Maria Puríssima i la pau del Senyor. Qui fa la presència? On és la gent?

L'amo En Pere surt de ses cases acompanyat d'una guarda de moixos joves.

-Ai, Pere-, diu En Gori, -a Sant Salvador tenim una ratada de por. Em podries donar un raig d'aquests moixets.

-Gori, no fotis, a ses rates d'allà dalt no hi ha moix ni moixa que valgui, perquè enc que sien "negres", pesen més de setanta quilos.

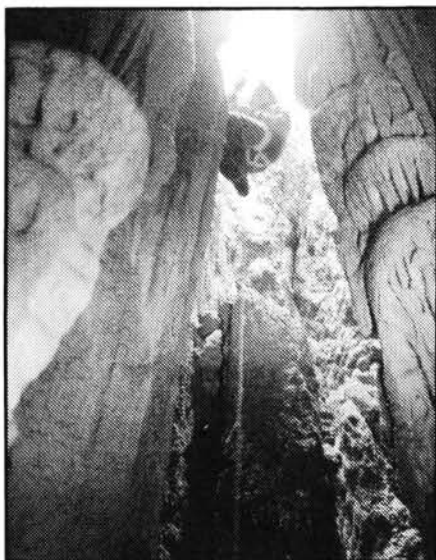

Foto Torres

El passat capdany, amb N'Agustí Torres i la gentil Natàlia Tafona, anàrem a l'avenc d'en Toio. Un cop al fons, la sorpresa d'En Gustí fou enorme. Una rata salvatge dormia plàcidament sobre un jaç de fanassos i pèls escalfant la pròpia ratolinada. Aquesta espècie viu al camp i no freqüenta els llocs habitats per l'home. A posta és poc normal la seva contemplació. Al moment de ser guipada per En Gustí,

l'Apodemus Sylvatica s'enforinyà dins una petita encletxa, només deixant al descobert la coa com a penyora de la seva presència, essent gairebé increïble l'amagatall escollit. No obstant això, el camuflatge va ser d'un mimetisme perfecte.

Així, al cul de l'avenc, la rata està a cobri dels perills dels depredadors diürns. No oblidem que al penyasegat del Puig des Corb, a S'Alqueria Vella, hi preparen la niada dues colles de falcons pelegrins, també una colla de corbs viu al tombant del mateix puig, frontis de Sa Font Palònia. Això fa que els enemics naturals de la nostra rata, els marts, les genetes, els mostels, els mussols, òlibes, etc. perquè la foscuria és la seva aliança. Però, qui d'ells és dóna amb coratge de baixar 15 metres i després pujar-los?

I la rata, on menja? A fora de l'avenc, naturalment, però ella té prou olfacte per evitar mals encontres.

Suposem que la rata d'En Toio s'alimenta de caragols, eriçons, llodrigons, llentiscle, olives, olivó, aglans i fins i tot restes d'animals en descomposició, o ocellets sorpresos a la colgada. Mengi el que mengi, cada nit ha de fer un viatge de pujada i baixada. Això comporta el mateix que si a una persona li posàssim el recapte per sobre un mur de 98 metres d'alçada, o sia, 2'70 vegades el campanar de la Parròquia.

T. R.

Comercial
ARTA

EN ARTA:
Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:
Polígono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

SERVICIO TÉCNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL. 55 58 11

ARTA - (Mallorca)

Massey-Ferguson. Tractores

CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
GAVARA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

RECORDS DE HOLLYWOOD:

Síríp Rodaró

Clark «Dumbo» Gable

Si no arriba a ser per mi, valgui'm la immodèstia, en Gable no hagués conegut mai la modèstia, valgui'm la redundància. Tot va començar una nit en què jo estava sopant amb l'encisadora i espatarrant Vivian Leigh.

-Síríp, t'he de donar les gràcies per recomanar-me a David O. Selznick (*)

-Vivian, tu t'ho mereixes tot, ja ho saps. Per cert, que ja saps com es dirà la pel·lícula?

-És molt probable que el títol sigui «Allò que el vent se'n dugué», però s'hauria de dir «L'insuportable i pervertit Clark Gable».

-Què em dius? En Clark no fa bondat?

-Se passa tot el dia xerrant d'ell, d'ell i d'ell, meravellant-se cada vegada que es mira al mirall i intentant posar mà a tot bitxo provist de cul i dos pits, sobretot a mi. Si a tot això li dius fer bondat, ell és, sens dubte el sùmmum de la bondat.

-No m'ho hagués pensat mai. Les vegades que he xerrat amb ell pareixia un home seriós...

-Idò, sí, és terrible, no hi ha qui faci feina amb ell. Mira, Síríp, no ho he dit a ningú, però estic tan desesperada que he pensat deixar el rodatge si les coses continuen així.

Ho havia sentit bé? Na Vivian volia abandonar l'oportunitat de la seva vida? Allò no podia ser, havia d'idear un pla perquè en Gable deixàs de molestar-la. Em va costar tres minuts del meu intel·lecte trobar una solució per a aquell conflicte.

-Vivian, demà, quan arribis a l'estudi, vull que li diguis a en Gable que ahir vares anar a veure la seva darrera pel·lícula i quan ell sortia a la pantalla, la gent se'n reia.

-No t'entenc...

-Fes-ho i confia en mi.

Ho va fer. Li va dir que la gent no s'havia aturat de riure-se'n d'ell durant tota la projecció, i en Gable va reaccionar com jo esperava: amagat davall una gavardina, un capell i unes ulleres de sol va partir amb el seu Lamborghini cap al cinema del qual na Vivian li havia parlat. Jo el vaig seguir amb el meu Cadillac blanc acompanyat de dues amigues i d'un amic no tan famosos com jo, però amb les mateixes ganes de gresca que un servidor.

En arribar al cinema en Clark aparcà. Nosaltres també. Entrà al cinema. Li seguírem les passes. S'assegué al mig del públic. Les meves amigues al seu costat, el meu

amic a la primera fila i jo a darrere. Tots quatre esperàrem que aparegués el bigot més famós de tot Hollywood a la pantalla, i quan finalment el vam poder veure en tota la seva magnificència, va començar l'espectacle.

Primera fila (el meu amic): -Orellut, aquest Gable és un orellut!!!

Darrera fila (jo mateix): -Amb aquestes orelles, si fes un poc de vent prendria el vol!!!

(Primera amiga): -Hi, hi, hi... t'hi has fixat, quines orelles?

(Segona amiga): -Hi, hi, hi... sí, pareix en Dumbo.

(Primera amiga): -En Dumbo? Que ets de benèvol... hi, hi, hi...

En Gable: (la panxa li volia esclatar; la cara la tenia vermella com un prebe; els ulls plorosos; el cap ple d'aire; el cor nerviós; les orelles li començaren a bullir).

Un espontani de la cinquena fila: -Sabeu qui el dobla en les escenes perilloses?

La resta del cinema: -Qui?!

L'espontani: -La mula Francis.

Tot el cinema: -Ha, ha, ha...

Una ombra s'aixecà i sortí precipitadament de la sala. Tot havia anat a la perfecció, millor del que pensàvem. En els dies que seguiren aquell capvespre en Clark va deixar de molestar na Vivian i la

resta de dones de l'estudi, fins i tot va deixar de parlar de si mateix durant uns dies. Però encara n'hi ha més: si vos fixau bé en les orelles d'en Gable després de la primera hora d'«Allò que el vent se'n dugué» veureu com són d'una vermellor tan encesa com una posta de sol de la Colònia de Sant Pere. Aquell coloret sorgia a les seves orelles cada vegada que el director de la pel·lícula deia «ACCIO!». Déu sap quantes sessions de psiquiàtre i quants de dòllars li va costar llevar-se aquella mania que a mi m'havia costat només tres minuts del meu intel·lecte fabricar-la. Ja sé què deuen estar pensant: «Aquest Síríp no en té un pèl, de modest». Sí, pot ser en aquest cas podríem dir que «S'ase li va dir en es porc orellut», però va valer la pena, i un parell de càlides nits amb na Vivian Leigh.

Clark Gable i Vivian Leigh

(*) La tria de la protagonista d'«Allò que el vent se'n dugué» va ser tot un muntatge de promoció. La pel·lícula ja s'havia començat a rodar secretament quan començà la gira per tot EEUU a la recerca d'una Vivian Leigh que jo ja havia trobat molt abans que ella fos descoberta oficialment.

CATEQUESI PER A QUE?

PASSA L'ANTORXA DE LA FE

La pujada a l'ermita -1 de maig- és l'ocasió de parlar de la catequesi d'infants. Què pensen pares i catequistes d'aquesta acció que es duu a terme? Hem demanat la seva opinió a 10 persones representatives i interessades.

QUE SUPOSA QUE EL TEU FILL FACI CATEQUESI?

Hi ha des del pare que per a ell no ha estat cap trastorn, - "ho teniem ben clar"-, fins als pares que, per als seus fills, fer catequesi és aprendre a conviure amb els altres i "començar a conèixer Jesús de petit". I començar a posar en pràctica l'actitud cristiana de convivència: respectar, compartir, estimar... "Ha après a conviure amb altres infants i amb Déu", diu un. I un altre: "Tenc l'esperança que coneixi i practiqui la religió millor que nosaltres" "Ajudar-los a preparar-se per la 1ª comunió.

QUE SUPOSA PER A TU SER CATEQUISTA?

Tots coincideixen en que ha estat una bona experiència, que els ajudat a conèixer més els

nins, i d'aquesta manera poder-los transmetre la seva experiència de fe cristiana. Al mateix temps, ens ho hem passat bé i hem pogut ajudar en una tasca parroquial necessària. "Molta responsabilitat i un gran satisfacció".

ELS AGRADA LA CATEQUESI ALS INFANTS?

Tots coincideixen en que sí, però que a partir d'una certa edat és difícil motivar-los, potser per falta de respostes als seus interessos -apunta un pare-, però que s'ho passen bé ja que els temes són tractats activament mitjançant experiències, són senzills i atractius.

QUINS SÓN ELS OBJECTIUS DE LA CATEQUESI?

Jesús, començar a conèixer-lo, aprendre d'Ell, a compartir, a estimar, a respectar-se, a tenir amics, etc...

Al mateix temps ajudar els nins a aprofundir en la fe cristiana i en la vida mateixa: "ensenyam per a la vida".

LACATEQUESI, PREPARA PER SER CRISTIA EN AQUEST TEMPS QUE CORREM?

Un pic per setmana és insuficient: falta una vivència cristiana dins la pròpia família. La majoria d'enquestats coincideix en la manca de col.laboració familiar a l'hora de preparar els fills per a la vida cristiana. Creuen que l'actuació dels pares és indispensable i necessària: sense ella, la labor del catequista és totalment insuficient per educar cristianament.

PER QUE HI HA INFANTS QUE NO SEGUEIXEN DESPRES DE LA COMUNIO?

Per una falta d'exemple dins la seva família, potser perquè els pares desconeixen el que és realment la catequesi. Els fa falta la motivació, bé dels pares, bé de la mateixa societat. Així i tot bastants segueixen anant a catequesi malgrat hagin combregat.

COEXA, S.A.

DELEGACION EN CALA RATJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel: 56 37 48

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINAS

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGON PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà-Alcúdia, Km. 4
Telèfon: 83 56 88 Fax: 56 52 67

PERQUE HI HA POCS NINS A LES CELEBRACIONS?

Tots els enquestats coincideixen en que el clima de pràctica religiosa que hi ha en la família influeix molt en els nins. El per què ja és més difícil d'esbrinar: potser per falta d'interès, de motivació per anar a missa, s'avorreixen, etc.

ENCERTS I DESENCERTS DE LA NOSTRA CATEQUESI

En la balança del que és considerat positiu hi ha: és participativa, activa, experimental, hi ha bones relacions entre els nins, alta assistència, etc.

És considerat negatiu: l'horari, dificultat de trobar hores dins el carregat horari personal, la mateixa societat no contribuïx gens i dificulta la recepció del missatge cristià al nin; necessitat d'augmentar la preparació dels catequistes, necessitat de trobar mètodes i formes d'interessar més els infants.

ESTA DESVIRTUADA LA DIMENSIÓ RELIGIOSA DE LA PRIMERA COMUNIÓ?

Tots coincideixen en afirmar que és cert que els interessos comercials i d'altre ordre han desvirtuat la dimensió

religiosa de la primera comunió. És difícil afrontar aquesta qüestió. Algú senyala el fet de que la comunió és senzillament per fer una festa, i no una "etapa" en la comunitat cristiana. També s'apunta que seria necessària més informació als pares, més contactes amb ells per tal d'intentar aconseguir que la primera comunió torni adquirir l'autèntic caràcter religiós de cerimònia senzilla i profunda, tan important per un cristià, lluny de festes sumptuoses cares i buides.

LA CATEQUESI ÉS UNA COSA DE NINS O D'ADULTS?

La catequesi és una cosa d'adults tant o més que de nins. Coincideixen en la necessitat de canviar la visió equivocada de la gent en quant a veure la religió com una obligació. La gent ha de prendre consciència que la catequesi no s'acaba en una etapa de la vida, sinó que tot cristià la necessita al llarg de la seva existència. Ha sortit la necessitat d'un canvi en la forma de donar la catequesi i de donar més informació per a mostrar el que és la catequesi en veritat i així promoure la participació. Sense oblidar que ser cristià avui no és fàcil: en moltes coses s'ha d'anar contra corrent.

El que resta clar:

La catequesi s'ha guanyat un lloc central en la vida de les parròquies i en etapes decisives de la formació cristiana.

La participació de moltes persones -catequistes- que gratuïtament ofereixen temps, amiat il·lusió...

El clima de convivència, de tolerància, d'acollida.

Les qüestions que fan pensar:

Després d'haver fet quatre anys de catequesi, un infant té una primera síntesi de la fe suficientment completa i vàlida?

Fa un procés de fe, un infant -o qui sia- que no participa normalment a l'Eucaristia?

S'han esgotat totes les possibilitats d'informar que la catequesi no és d'infants sinó d'adults. I que la primera comunió és un moment, però no el moment final de la catequesi?

Les qüestions que necessiten una alternativa:

Estan suficientment formats els catequistes?

Pares, catequistes, preveres, padrins i comunitat cristiana en el seu conjunt, exerceixen la seva funció pròpia i insubstituïble en la catequesi?

Continguts a transmetre i experiències, estan suficientment equilibrats?

Com han d'intervenir els pares?

NOTICIES BREUS

De dilluns dia 4 fins divendres dia 8 hi haurà la preparació dels infants que han de fer la primera comunió. Serà a les 5'30 del capvespre en el Centre Social.

Joyeria VIKY

RELOJERIA ★ PLATERIA

Carrer de Ciutat, 16

Tel. 83 62 63

ARTA - (Mallorca)

A. Genovard

Ampliació del port: una passa més

El passat dia 1 d'abril es duia a la Comissió del Parlament Balear la proposta de resolució d'ampliació del port de la Colònia. La Comissió del Parlament ha donat llum verda perquè el Govern Balear pugui tramitar l'esmentada ampliació sol·licitada fa quatre anys pel Club Nàutic. Segons sembla, aquesta és la penúltima passa perquè es pugui aprovar de forma definitiva aquesta ampliació tan sospirada per molts de socis que desitgen arribar a tenir un lloc d'amarrada al futur port.

"Valla protectora"

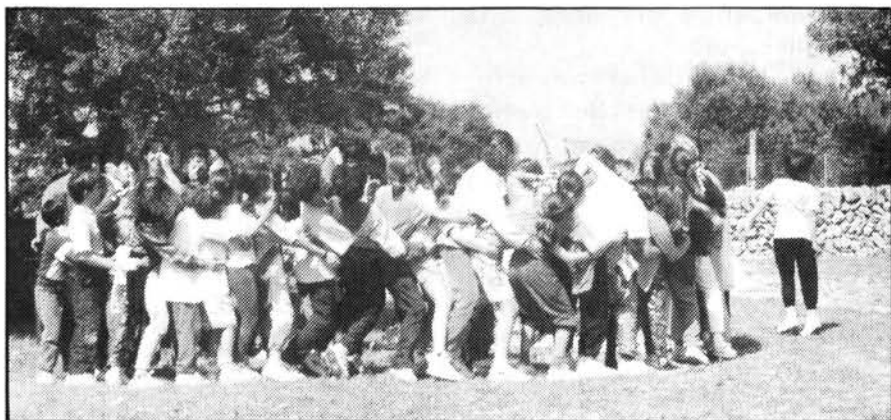
S'està instal·lant una tanca metàl·lica als indrets més perillosos de la carretera de Ca los Camps, concretament a l'altura de la Cala de S'Estret i devora Ca'n Peu. En aquests llocs hi ha un fondal i la carretera és molt estreta. Tot el que sigui prevenir possibles accidents és sens dubte una bona millora que segur que agrairan les persones les persones que transiten per aquella carretera.

Garballons arrabassats

El passat 30 de març una màquina excavadora arrabassà un bon grapat de garballons que foren carregats sobre dos camions per dur-los a transplanter, se suposa, a qualche urbanització del nord de l'illa. Els garballons -de molts d'anys- estaven just arran de la carretera de Betlem, al costat de la camada que puja cap a les cases. Com que les persones que cometeren aquesta acció no tenien la deguda autorització de l'Ajuntament ni de la Conselleria

d'Agricultura, foren obligades per la policia municipal a descarregar els garballons d'un dels dos camions (encara que sembla que més tard tornaren a recollir-los).

Com se sap, el garballó és una espècie autòctona protegida, per això l'Ajuntament ha pensat formular una denúncia contra els infractors de la llei. De moment està pendent de l'informe tècnic de l'arquitecte municipal que comunicarà si el lloc d'on foren arrabassats els garballons correspon a un carrer de la futura urbanització, la qual cosa mitigaria el fet culpable.

Romeria a l'ermita. - Seguint el costum dels anys passats, la segona festa de Pasqua hi hagué la pujada a peu a l'ermita, organitzada per la Parròquia i preparada pel grup de catequistes. Va ser un dia amb un sol esplendorós que féu oblidar la nit freda i borrascosa del Dijous Sant.

La celebració de l'Eucaristia a l'aire lliure fou el punt central de la jornada. A l'ofertori s'entregà un petit detall com a record que després fou inter-canviat a l'hora de la pau.

Cal destacar també les monumentals paelles que com cada any es feren a l'explanada de la font sota la direcció d'en Jordi Jaume, Pistola. 160 persones entre petits i grans en menjaren a voler. Els jocs, la bulla i la festa, en la qual els més petits foren els protagonistes, tancaren una jornada que sens dubte deixà satisfets a tots.

ESPASE S.L. ASESORES DE EMPRESAS

**Asesoría Fiscal, Laboral, Contable
Tramitación de Escrituras.**

C/ Santa Margalida, 70
07570-Artà
tel. 83 56 56
Fax 83 56 26

Avda. Jaume III, 24 - 2ª A.
Palma
Tel 71 75 96
Fax 83 56 26

Biblioteca

G.S.G.

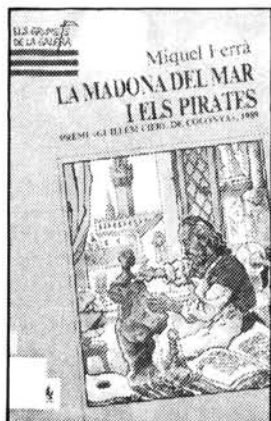
Els partits polítics davant el caciquisme i la qüestió nacional a Mallorca (1917-1923)

Isabel Peñarrubia i Marquès. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, col. Biblioteca Abat Oliba. Barcelona, 1991.

Aportació a la història política i cultural de Mallorca durant la primera meitat del segle XX, caracteritzada per un predomini del caciquisme i pel poder enorme de Joan March, en Verga, però alhora per una continuació de l'anticlericalisme del s. XIX i una defensa progressiva de la identitat nacional protagonitzada per federals, tradicionalistes i regionalistes.

La madona del mar i els pirates Miquel Ferrà. Il·lustracions d'Isidre Monés. La Galera, col. Els Grumets de La Galera. Barcelona, 1990. Premi "Guillem Cifre de Colonya". (A partir de 12 anys)

La història -on apareixen els Mèdici, Leonardo da Vinci, el papa Lleó X...- transcorre a Florència, a l'època del Renaixement.

L'anomenada madona del Mar és una estàtua de Santa Caterina d'Alexandria i, també, de Glòria Bracciolini, una jove de qui l'autor, ja gran, estava boja ment enamorad...

**contestador
83 50 33
automàtic**

Aquests dies passats ens han arribat a la nostra redacció diferents cridades insistint en el següent tema: LES PINTADES A PARETS.

Diuen i critiquen que..."Pregam i exigim al nostre Ajuntament que com més prest millor faci netes algunes façanes del nostre poble per bé del bon nom d'Artà. Es tracta de les pintades que ja fa temps hi ha a les de Ca don Pep Jordana, a Correus i al carrer del Cardenal Despuig. Pensam que els que les han

fetes no ho farien a caseva, i si volen fer protestes hi ha altres medis més adequats per fer-ho. Esperam que l'Ajuntament prengui les pertinents mesures per fer netes aquestes fachades, que ja ens passam de tenir-les en l'estat de degradació en què es troben..."

Pensam que aquestes suggerències tenguin acceptació entre els nostres lectors.

Gràcies per haver-les fetes i n'esperam més per publicar-les.

**contestador
83 50 33
automàtic**

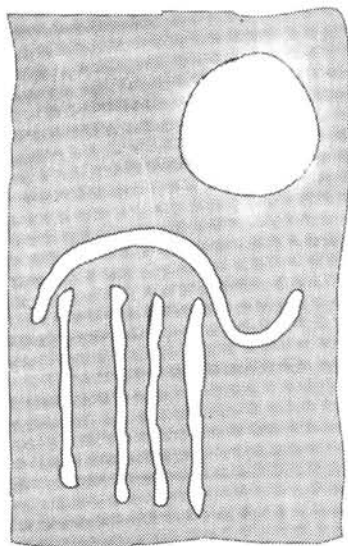
Col·legi Sant Salvador. 2n curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, drets darrere: **Ismael Bernad, Francisco J. Carabante, Raquel de Castro, Miquel Forteza, Miguel Gamaza, Isabel Gili, Francesc Vicens, Antonio F. Jiménez.** Drets davant: **Glòria Llodrà, Francesc Xavier, Tomàs Mayal, Aina C. Melis, Miquel Pascual, Robert Sancho, Nadja Borlinghaus, Miquel A. Gili.** Acotats davant: **Catalina Mª Valiente, David Santos, Cristina Sánchez, Aida Mª Vega, Miquel A. Lliteras, Joan Lliteras.**

Col·legi Sant Salvador. 4t curs d'E.G.B.

D'esquerra a dreta, drets darrere: **Joan Melis, Mª Angela Massanet, Joan Sureda, Oscar Forteza, Albert Riera, Joan Manuel Lliteras.** Drets davant: **Fanny Heredia, Mª Isabel Almendros, José Antonio Campos, M^a del Carme Barbero, Maria Antònia Riera, Johny Sternal.** Acotats davant: **Fitja, Joana Mª Donoso, Bàrbara Ferriol, Vanessa Parra, Mª Teresa Gil, Guillem Palou, Antoni Lliteras.**

Torneig de futbol-sala

Continua amb una gran animació i amb molta assistència de públic, el torneig de futbol sala. Oferim els resultats fins al dimarts dia 21, a mitjan jornada 4^a. Tenint en compte que cada setmana descansa un equip, a la classificació hi ha equips que

han jugat quatre partits al costat d'altres que només n'han jugats tres i, fins i tot, només dos.

Destaquen tres equips que han guanyat els tres partits jugats, i que són favorits per guanyar els d'aquesta jornada i els de les dues següents. En el grup A, el Juma, amb un gran índex de gols (31-6). També el Dragons, molt efectiu (28-9). Al grup B només el Sanimetal ha guanyat tots els partits amb el millor balanç de gols (31-5). La resta d'equips, a cada grup, es mesuraran després d'haver jugat amb els que es revelen com a favorits, com és el cas del Nelson A, que només ha perdut contra el Juma.

Incidències. El Marítim (grup A) ha estat sancionat amb la pèrdua del partit, per 0-1, contra el Gamundí, per alineació indeguda de dos jugadors federats, quan encara no ha acabat la lliga oficial. El Serveis i Manteniments (grup B) va ser declarat perdedor, per 0-1, davant el Bar Cruce per no haver comparegut, sembla que per un malentès en la

data del partit. En el partit Almudaina-Jovent (5-4) en el darrer minut el porter del Jovent va ser expulsat per una entrada duríssima a un davanter rival. Es va produir un aldarull considerable amb intercanvi de carícies generalitzat que per poc no acabà amb batalla campal. El Jovent volia abandonar la pista, però finalment s'acabà el partit. Després, al vestidor, una porta pagà les iles dels perdedors.

El jugador de Sa Verga, Manolo Torres, en un partit amistós i en una topada amb el porter tengué la desgràcia de sortir-ne molt mal parat: fractura de tibia i peroné.

Calendari

El calendari previst per a les dues setmanes següents és el següent:

JORNADA 5^a.

Dilluns, 27

19:30 A Sa Verga - Nelson A
20:45 B Sanimetal - Serv. i Mant.
22:00 A Dragons - Almudaina

PUNTS EQUIPS		B A R C R U C E	B A R T E X A S	B O L E R O	C A N D U R A N	D O R A D O	I N S T I T U T	N E L S O N B	P I Z P A Z	S A N I M E T A L	S A N O S T R A	S. M A N T E N I M E N T	GRUP "B"	
													EQUIPS	PUNTS
4	ALMUDAINA	*****			3-8				5-9		6-5	0-1	BAR CRUCE	6
0	C. CULTURAL		*****			17-1			12-2		14-5		BAR TEXAS	0
6	DRAGONS			*****	9-3							3-8	BOLERO	2
4	GAMUNDI			3-9	*****	3-6		7-1					CAN DURAN	4
2	JOVENT	4-5	5-1		1-5	*****				14-1		1-12	DORADO	4
6	JUMA	10-1	11-2				*****		4-5	5-1	4-4		INSTITUT	3
2	MARITIM				0-1		*****			12-3			NELSON B	2
4	NELSON					8-2	3-10		*****		1-2		PIZ PAZ	4
2	PONENT	1-4	3-2						2-12	*****			SANIMETAL	6
2	TRUC			3-9				4-3			*****		SA NOSTRA	5
0	SA VERGA			3-10				1-11				*****	S. MANTENIMENT	0
GRUP "A"		A L M U D A I N A	C C U L T U R A L	D R A G O N S	G A M U N D I	J O V E N T	J U M A	M A R I T I M	N E L S O N	P O N E N T	T R U C	S A V E R G A		

Dimarts, 28

21:45 A Truc - Juma

Dijous, 30

19:30 B Texas - Nelson B

20:45 A Ponent - Jovent

22:00 A Institut - Bar Cruce

Divendres, 1

21:45 B Sa Nostra - Ca'n Duran

Dissabte, 2

17:00 A Marítim - C. Cultural

18:15 B Piz Paz - Bolero

Descansen:

A Gamundí

B El Dorado

JORNADA 6ª.**Dilluns, 4**

19:30 B Texas - Institut

20:45 A Juma - Ponent

22:00 B Serv. i Mant. - Piz Paz

Dimarts, 5

21:45 B Bar Cruce - Nelson B

Dijous, 7

19:30 A Truc - Nelson A

20:45 B El Dorado - Bolero

22:00 A Sa Verga - Gamundí

Divendres, 8

21:45 A Los Dragones - Jovent

Dissabte, 9

17:00 B Sanimetal - Ca'n Duran

18:15 A Marítim - Almudaina

Descansen:

A Centre Cultural

B Sa Nostra

Torneigs de Tennis

Acabada la preinscripció, ja s'han confeccionat els tres grups (homes, dones, juvenil) que disputaran els encontres pel sistema de lliga a una volta, al millor de tres sets. Les partides seran els capvespres desdijarts, dijous, dissabtes i diumenges i es té previst començar el primer de maig. S'haurà preparat la pista exterior de futbol i bàsquet per poder-hi fer tennis.

Els grups són els següents.

Homes:

Grup 1.- Enric Darder, Joan Escanelles, A. Rocha, Colau Servera, Biel Garau, Ginés Ayala, Joaquín Ortega, Serafi Mestre.

Grup 2.- Jaume Cabrer, Tomeu Gili, Bernat Ferragut, Toni Brunet, Toni Riera, Miquel Rosselló, Montserrat Santandreu.

Grup 3.- Pep Genovard, José Zafra, Mateu Carrió, Antoni Carrió, Isidro Ríos, José Matías, Pere V. Negre.

Grup 4.- Virgilio Pérez, Joan A. Carrió, Pau Llaneras, Enric Torres, Ignasi Ríos, Ernesto Rodríguez, Ignasi Brunet.

Dones:

Grup únic.- Antònia Mª Carrasco, Rocío Jiménez, Mª Antònia Flaquer, Mª José Domingo, María Gelabert, Antònia Gelabert, Margalida Gelabert.

Juvenil:

Grup únic.- Miquel Morey, J. Antoni Amer, M. A. Riera, Antoni Cursach, David Escanelles, Jaume Cabrer, Guillem Ferragut.

Servei de Massatge

És a punt d'inaugurar-se al polisportiu el servei de massatge, tant en la modalitat de terapèutic com el d'esportiu. En principi serà els diumenges a partir de les nou del matí i fins a les cinc de l'horabaixa, prèvia petició d'hora. El servei anirà a càrrec d'Andreu Torres, massagista diplomada, que disposarà d'un vestuari habilitat per al servei. Els abonats tendran un descompte del 50% sobre el preu.

Centre 2000 U

**REPORTAJES; FOTO Y VIDEO
PARA BODAS, COMUNIONES,
BAUTIZOS, PUBLICIDAD**

c/ Antoni Blanes, 16
ARTA - Tel 83 65 82

O
F
E
R
E
I
X

MINI

Fotos más monas a tamaño mini. Porque lo mini siempre siente bien.

12 fotos + revelado 783 ptas.
24 fotos + revelado 1.191 ptas.

36 fotos + revelado 1.599 ptas.

(I.P.T.V. incrementada 50%)

9 x 13

STANDARD

Tus mejores fotos, en el tamaño de siempre. Ahora con un precio nada normal.

12 fotos + revelado 843 ptas.
24 fotos + revelado 1.311 ptas.

36 fotos + revelado 1.779 ptas.

(I.P.T.V. incrementada 50%)

10 x 15

LUJO

Un revelado de lujo para unas fotos especiales. En Papel Royal, por supuesto.

12 fotos + revelado 903 ptas.
24 fotos + revelado 1.431 ptas.

36 fotos + revelado 1.959 ptas.

(I.P.T.V. incrementada 50%)

10 x 15

2 X 1

El doble de fotos. Para que compartas sin que te cueste el doble.

12+12 fotos + revelado 963 ptas.
24+24 fotos + revelado 1.551 ptas.

36+36 fotos + revelado 2.139 ptas.

(I.P.T.V. incrementada 50%)

10 x 15

GRAN LUJO

Un tamaño más grande para tus fotos más grandes. Siempre en Papel Royal.

12 fotos + revelado 1.023 ptas.
24 fotos + revelado 1.671 ptas.

36 fotos + revelado 2.319 ptas.

(I.P.T.V. incrementada 50%)

13 x 18

**ARCO
IRIS
DE KODAK**

**LAS CINCO MEJORES SOLUCIONES
PARA TUS FOTOS,
CON LA GARANTIA DE CALIDAD KODAK
A MEJOR PRECIO.**

Hípica

Notícies

- Per començar podem parlar d'un debut com a jockey amateur, el de Bartomeu Ferriol, i l'egua de la seva propietat **Rodella**.

- Els cosins Rafel Ginard i Miquel Carrió han obtingut la cessió d'un poltre que aniran preparant de cara a properes carreres.

- Un altra notícia que mostra l'actual pujança que té el trot dins Artà ha estat l'adquisició del cavall d'origen menorquí **Jimmi P** per part dels germans Sureda Santandreu. **Jimmi P** és un cavall negre, fill del que fou semental de l'estat i crack de principis del 80, el francès **Haffi** l'egua també d'origen francès **Gelisalde**. Va debutar de poltre a Menorca però va venir a córrer a Mallorca quan tenia tres anys. Després va tornar ser duit a l'hipòdrom maonès on ha corregut fins ara que duia tres carreres a Mallorca. **Jimmi P** té un rècord inferior a 1'25".

Manacor, 11 d'abril

A la categoria de Foment **Peleo B** conduït per Jordi Caldentey guanyà la carrera a 1'30"4, i **Rata Zalea** fou 3ª a 1'32". En canvi **N'Arta** era distanciada i **Rodella** no es classificà.

A la 2ª, **Maltemps VX** no es classificà. Tampoc no ho aconseguí **Lorris** a la tercera.

A la 4ª es va produir la reaparició del campió **Riggy** que, conduït per Antoni Tous, no es va classificar.

A la darrera del capvespre Joan Josep Cladera era tercer a l'arribada conduint **Reina Saint Jean**, egua francesa propietat d'una quadra manacorina.

Son Pardo, 12 d'abril.

Diada del Ram. A la 1ª del matí, especial poltres, **Simpàtic** no es classificà. Tampoc, a la 3ª, **Roure** aconseguí èxit, perquè fou distanciada. A la següent de poltres ni **Som Petit Bo** ni **Sorteta** no es classificaren. Igual va passar, a la cinquena, a **Lindomundo**, conduït per B. Estelrich. **Sibelle** i **Nostro VX** tampoc no milloraren resultat.

A la penúltima del matí es produí un fet a destacar: durant l'entrenament els jurats cridaven en Pere Miquel Vaquer i **Lirico** perquè li observaven irregularitats a les cames, que pareixia una coixera. Es llança la carrera i **Lirico** guanyà a 1'22"8. Una altra ensopegada dels tècnics. En aquesta carrera també hi participà el que avui és artanenc **Jimmi P**.

A la 1ª del capvespre, també especial poltres, **Sunita** no es va classificar i **Sempre Dorado** es va retirar.

A la 2ª es produí una de les sorpreses del capvespre. **Neliduccia VX** guanyà la carrera guiat per aquest futur gran jockey Antoni Ferriol, amb un crono de 1'25"6. A la mateixa, **Maltemps VX** era distant.

A l'estel·lar de poltres de 3 anys **Senyor CM** era retirat. Ni **Liebre O** ni **Valse de Nuit** no aconseguiren classificació a les seves respectives carreres.

Junita es classificà en tercer lloc darrere dels dos cracks nacionals **Parvallon** i **Lutine**. **Junita** marcava 1'21"4 conduïda com de costum per Cati Massanet.

Manacor, 17 d'abril

El divendres sant tan sols un èxit a destacar. Un altre pic el veterani **Castanyer**, fent tercer als seus 14 anys, igualava el seu rècord de 1'24"3 que tenia sobre 1700 m, però aquest pic el realitzà sobre 2100 m fent bona la dita que "els vells rockers no moren mai".

Manacor, 19 d'abril

Les egües de Sebastià Esteva **N'Arta** i **Valse de Nuit** feren 4t i 3r a les seves respectives carreres. **Valse de Nuit** marcà un crono de 1'25".

Cal destacar la gran victòria de **Lindomundo** a la 2ª carrera. Conduït per Bartomeu Estelrich s'imposà fora cap tipus de problema a 1'26"3. A la mateixa carrera **Maltemps VX** era 3r a 1'27"6.

Son Pardo, 20 d'abril

El dilluns de Pasqua es va produir el boom de **Roure** que, després d'una temporada en què ni fu ni fa, guanyà fàcilment amb Tomeu Estelrich a 1'28"1 amb la qual cosa creà moltes expectatives al seu entorn.

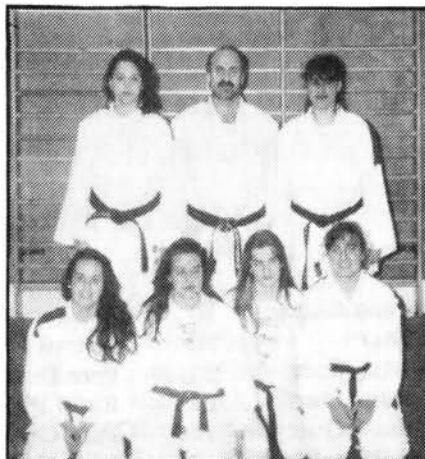
L'altra notícia va ser el tercer lloc aconseguit per la resident a Sa Font Calenta **Sibelle d'Azur** que, conduïda pel seu propietari Joan Pocoví, va rodar a 1'25.

Chaud Fontaine II

Judo

Maria Francesca Artigues, al Campionat d'Espanya

Avui ha partit cap a Madrid la judoka artanenca Maria Francesca Artigues, com una de les quatre atletes que representaran Mallorca al Campionat Absolut d'Espanya Sènior que se celebrarà demà diumenge dia 26 a Madrid. Maria Francesca competirà en la categoria de menys de 66 k. La que resulti campiona formarà part de la delegació espanyola en els Jocs Olímpics de Barcelona.

Amb ella han estat també seleccionades dues atletes més del seu Club, el Renshinkan. Es tracta d'Eva Andújar (-61 k) i Magdalena Massot (-52 k). La quarta pertany a l'Escola Esportiva Mániz, de Palma.

Abans de partir ens va manifestar la seva alegria per haver estat seleccionada i es donava per satisfeta amb la participació, ja que veu molt difícil obtenir premi. No cal dir que li desitjam tota la sort del món.

FUTBOL

ARTA, 1
GENOVA, 2

L'Artà rebé la visita del líder Gènova que demostrà ésser un bon equip i que justifica la seva condició com a capdavanter de la categoria de primera regional.

Fou un partit prou emocionant, tant en el terreny de joc com a la graderia. A la graderia perquè un aficionat de l'equip visitant provocà un altercat del qual va sortir un poc mal parat, i al terreny de joc perquè la visita del líder suposava practicar un esquema de joc per no deixar-lo jugar, encara que el domini fou clar en favor dels visitants.

Però l'Artà plantà cara i coratge i les oportunitats de gol foren per igual per als dos conjunts tot i que la sort no acompanyà l'Artà.

Malgrat que el Gènova tenia prou dificultats per controlar la pilota, de mica en mica s'aniria fent l'amo del camp i dominant clarament el partit. En el minut trenta marcà el primer gol de la tarda. La primera part acabaria amb el resultat de zero a un.

El segon temps seguí la mateixa tònica. L'Artà plantava cara al líder tot i que, aquest, seguia dominant el partit. Però en el minut vint d'aquesta segona part els artanencs empataren el partit mitjançant en Remacho que transformà un penal una mica dubtós.

L'empat no conformava el líder que encara posà les coses prou difícils per a l'Artà intensificant més el seu domini. Quan només faltaven quatre minuts per al final del partit el Gènova marcà el seu segon gol que li donà la victòria, qual cosa el fa passar a 1ª regional preferent.

Hem de dir que l'àrbitre expulsà un jugador del Gènova quan faltava un minut per a l'acabament del partit.

Torneig Internacional de futbol benjamí EL REAL MADRID, CAMPIO

El Real Madrid s'ha adjudicat el Torneig Internacional de Futbol Benjamí que organitza el Consell Insular de Mallorca gràcies al golaverage.

L'equip blanc va iniciar el torneig en el camp de Ses Pesqueres on golejà la Selecció de Mallorca per un contundent 1 a 5.

El Real Madrid practicà un bon joc i féu una bona impressió i un bon espectacle essent sempre molt superior al seu rival tot i que la Selecció Mallorquina li plantà cara.

Malgrat les inclemències del mal temps que va fer durant tot el partit, l'afició va respondre en massa a l'encontre, donada la importància del transcendent partit de veure jugar l'equip del Club madrileny.

L'aficionat va quedar meravellat de les bones qualitats futbolístiques que realitzaven els dos conjunts.

Les formacions inicials dels dos conjunts foren:

Real Madrid: Aguilar, Sánchez, Alfonso, Negrero, Ugarte, Rufz, La Fuerza, Jiménez, Santos, Rabadan i Espino. Suplents: Bonet, Casillas, Pavón, Díaz, Bernal, González, Gómez, Suárez i Benito.

Destacaren les actuacions dels jugadors Sánchez, La Fuerza, Rabadan i Espino.

Selecció de Mallorca: De la Fuente, Guillermo, Amengual, Ismael, Javier, Palmer, Samuel, Alejandro, Buades, Serrano i Albendea. Suplents: Sansó, Ramiro, Tomás, Oscar, Estrades, Pavon, Sanchís, Bonnín i Mascaró.

Destacren les actuacions de Palmer i Samuel.

La resta de resultats del torneig foren:

Oímpic de Marsella, 0
F.C.Barcelona, 6

Real Madrid, 4
Oímpic de Marsella, 0

F.C.Barcelona, 2
Selec. de Mallorca, 1

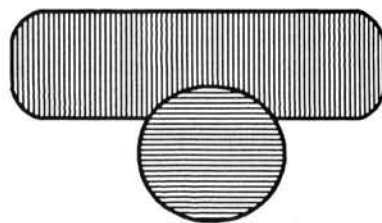
Selec. de Mallorca, 6
Oímpic de Marsella, 3

Real Madrid, 1
F.C.Barcelona, 1

La classificació final va quedar encapçalada de la següent manera:

Real Madrid	5 punts
F.C.Barcelona	5
Selec. Mallorca	2
Oílm. Marsella	0

El torneig va ser un èxit i esperam que l'any que ve es pugui repetir aquest gran espectacle que donaren aquests futurs jugadors que ben segur val la pena.

BAR-RESTAURANTE ES PINS

patrocina

**TROFEU A L'ESPORTIVITAT DEL
C. D. ARTA**

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

Classificació:

Tel. 83 64 61

C/. Ciutat, 49

07570 Artà

Bartomeu Cursach	30	Sebastià Massanet	11	Eloi Serrano	4
Joan Martí	26	Antoni Nadal	9	Damià Serra	3
Julià Massanet	25	Pere Domenge	8	Sebastià Ginard	2
F. J. Remacho	21	Rafel Piris	6	J. Lluís Serra	2
Bartomeu Quetglas	16	Pere Ginard	5	Pere Galán	1
Jeroni Bisbal	13	Joan Nadal	4		

ES PINS

Bàsquet

**El Dorado, 54
Llucmajor, 46**

Una altra victòria d'El Dorado-Artà davant un equip en principi fàcil però que en aquesta segona volta de la lliga ja havia demostrat una millora respecte a la primera. Un partit difícil que es va poder guanyar en els darrers cinc minuts gràcies, sobretot, a les ganes que es varen posar per aconseguir-ho.

En aquests moments l'equip artanenc i el Bàsquet Inca encapçalen la classificació empatats a punts, seguits a un de diferència pel Santa Mònica. Els dos partits que queden per acabar la lliga són precisament amb aquests dos equips, la qual cosa els garanteix l'interès de cara als dos primers llocs de la classificació final que donaran la possibilitat de pujar de categoria i jugar a segona divisió.

A.G.F.

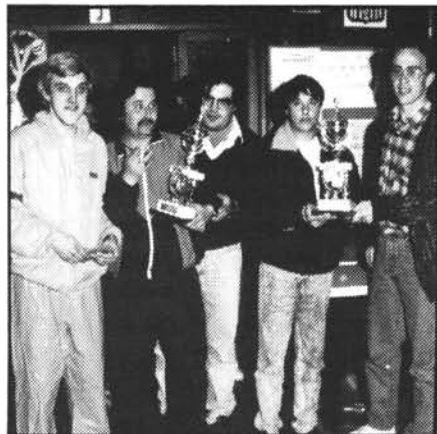
Cinquè Campionat de Truc

El divendres passat dia 10, va concloure el Cinquè Campionat de Truc organitzat per la cafeteria Almudaina.

Hi participaren un total 32 truquers, participació més que satisfactòria, i com és evident, d'aquests només en sortirien 4 per a disputar la final.

La gran final la guanyaren en Bonifacio Cano i en Domíngó Duran que s'enfrontaren contra en Ignacio Ferrera i en J. Lufs Grillo. Enhorabona als guanyadors.

Després d'un sopar de companyonia es va fer l'entrega de trofeus. Els dos darrers del campionat que foren en Joan Matemales, de Son Fortè i en Miquel Ginard, Caragol, es veren premiats amb una somera. Sens dubte aquest premi va ser el més original i la nota anecdòtica del campionat.

Des d'aquestes línies volem donar l'enhorabona als organitzadors, en especial a l'amo i a la madona, i que l'any que ve sigui igual o més participat.

Colombofília

Catastròfica amollada des d'Alacant (370 km)

Les dolentes condicions atmosfèriques que varen haver de passar els nostres coloms, convertiren l'amollada del passat dia 16 d'abril (Dijous Sant), en una de les pitjors de les que tenim record.

La totalitat dels clubs colombòfils que formen el Grup Mallorca varen tenir el percentatge de coloms retornats més baix des de feia molts d'anys. El club artanenc no en fou cap excepció, ja que dels 66 coloms engabiats, que pertanyien a 14 socis d'Artà, només en retornaren 3 el mateix dia.

El colom que va guanyar la prova (propietat del tàndem Riera-

Ginard) va necessitar prop de set hores per recórrer els 370 km de distància. Els altres dos arribaren quan ja entraven les primeres fosques de la nit. L'endemà en retornaren dos més.

La classificació va quedar així:

ALACANT (370 km)

16.04.92

- 1.- Riera-Ginard.
- 2.- Llorenç Mestre.
- 3.- Vives-Cabrer.

La classificació general de la present temporada 91-92 està encapçalada pel tàndem Riera-Ginard.

Tomeu Ginard

PIZZERIA-RESTAURANTE
EL MESÓN

EIS CAFE

CASA CRISTOBAL I

PLAYA DE CANYAMEL

PIZZERIA-RESTAURANTE EL MESÓN

patrocina:

TROFEU AL MAXIM GOLEJADOR DEL C.D.ARTA

Lliga de 1ª Regional, temporada 1991-92

classificació:

Damià Serra	7	Pere Galán	2
Antoni Nadal	6	F. J. Remacho	2
Bartomeu Cursach	4	J. Forteza	1
Joan Nadal	3	J. L. Serra	1
Sebastià Ginard	2	José Matías	1
Miquel Planisi	2	Sebastià Massanet	1
		Julià Massanet	1

Es Racó

Demà diumenge és el dia de l'àngel, dia de la vega. Tampoc aquesta festa d'abans no té ara la mateixa rellevància. De vegues, se'n fan contínuament, i sortir a passejar als indrets de més a prop és tan freqüent com anar a fer feina. Però el record sempre és bo i potser que els fotografiats rememorin el dia de l'àngel de l'any 1950 en què va ser presa aquesta fotografia. Molts d'anys.

ENDEVINETA de Pere Xim

Solució a la darrera publicada:

la ONCE

Té més que coses bones
molt gustoses per menjar,
les fan ses nostres dones
com en el món no n'hi ha.

Tenen randa per ses vores,
no ho puc dir ja més clar,
que les puguin enfornar
dar-los les nores bones.

Els Gorans

PIRIS & ESTELRICH

TORNAREM EL DIA 9/V